

K U N H E G Y E S

Településfejlesztési Koncepció

Felülvizsgálat

2023.08.09.

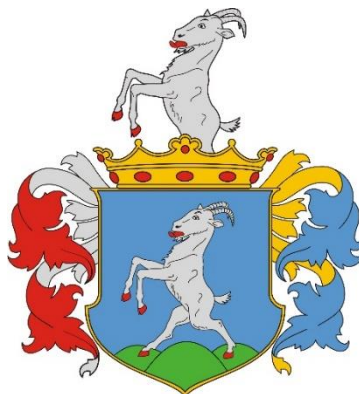
Tervező:
Kiszelovics és Társa Kft.
5000 Szolnok, Szántó Krt 52. II/5.

2023.

Kézirat lezárva: 2023. augusztus hó 09.

Kunhegyes Város Önkormányzata
2023.

ALÁÍRÓLAP

Kunhegyes Város Településfejlesztési Konceptió

Kiszelovics és Társa Kft.

Kiszelovics Ildikó

ügyvezető

TT-1-16-0238

településmérnök, városépítési
városgazdasági szakmérnök

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	5
A Településfejlesztési Konceptió és az Integrált Településfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának indokltsága.....	6
A célrendszer kiegészítésének indokltsága	7
Kapcsolódás a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye Területfejlesztési Konceptiójához és Programjához	9
1. JÖVŐKÉP.....	10
1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre vonatkozóan	11
1.2. A település jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan	14
1.3. A településfejlesztési elvek rögzítése	15
2. CÉLOK.....	16
2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása	17
Átfogó cél 1.: Kunhegyes mikro-térségi centrum szerepének erősítése, a vármegyén belüli belső periférikus helyzet felszámolása érdekében	17
Részcél 1.1.: Városmarketing	19
Részcél 1.2.: A közszolgáltatások és a közintézmények fejlesztése	20
Részcél 1.3.: Biztonságos elérhetőség, környezetbarát közlekedés	21
Átfogó cél 2.: A helyi hagyományokra és adottságokra alapozó, rugalmas és versenyképes gazdaság, annak diverzifikálása érdekében	22
Részcél 2.1.: A vállalkozói infrastruktúra fenntartása	24
Részcél 2.2.: Munkahelyteremtés, az értékteremtő közfoglalkoztatás, az önfoglalkoztatás elősegítése	25
Részcél 2.3.: Kisléptékű turisztikai fejlesztések.....	26
Átfogó cél 3.: Az életminőség és életszínvonal javítása, a társadalom rezilienciájának erősítése érdekében.....	27
Részcél 3.1.: Társadalmi megújulás és a szegénység mérséklése	30
Részcél 3.2.: Humán infrastruktúra minőségi fejlesztése	31
Részcél 3.3.: Demokratikus helyi kormányzás, hatékony önkormányzatiság.....	33
Átfogó cél 4.: A minőségi városi épített és természeti környezet, fejlesztése, fenntartható települési környezet érdekében.....	34
Részcél 4.1.: Épített környezet, „zöld” Kunhegyes.....	37
Részcél 4.2.: A természeti környezet megőrzése, fejlesztése	38
Részcél 4.3.: Alacsony presztízsű lakóterületek fejlesztése	39
2.2. Részcélok és beavatkozások területei egységének meghatározása.....	41
2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata...	41
2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre	43
3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ.....	45
3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása	46
3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjének és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra	47
3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésre	50
4. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE	51

BEVEZETÉS

Kunhegyes Város településfejlesztési koncepciója, a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet „a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” alapján készül.

A város településfejlesztési koncepciója egy hosszú távra szóló dokumentum, amely kijelöli a település elérendő jövőképét a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre vonatkozóan. A koncepció meghatározza a település átfogó fejlesztését szolgáló célkitűzéseket, az azokhoz kapcsolódó részcélokat. Továbbá a koncepció meghatározza a településfejlesztés alapelveit. A 2014 - 2020-as európai uniós tervezési időszakra való felkészülésben fontos szerepe van a megfelelő módon előkészített, megalapozott településfejlesztési terveknek, így a településfejlesztési koncepciónak.

A településfejlesztési koncepció kidolgozását egy részletes megalapozó vizsgálat (helyzetfeltárás, helyzetelemzés, helyzetértékelés) előzi meg. A koncepcióban kijelölt fejlesztési irányok a megalapozó vizsgálatban feltárt adottságok és a hosszú távon elérni kívánt állapot közötti utat jelölik ki.

A településfejlesztési koncepció egyeztetése és elfogadása a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet, valamint Kunhegyes Város Önkormányzata Partnerségi egyeztetési szabályzata alapján történik.

Kunhegyes Város Önkormányzata a partnerségi egyeztetés alapján a településrendezési terv keretein belül készülő településfejlesztési koncepció társadalmasítása érdekében a helyben telephellyel rendelkező nagyobb vállalkozókat, gazdasági társaságokat, civil és társadalmi szervezeteket közvetlen megkeresés útján értesítette a készülő koncepcióról. A partnerségi szabályzat alapján a település lakossága részére külön fórum került megrendezésre, ahol a településfejlesztési koncepció tartalma került bemutatásra és a fejlesztésekkel kapcsolatos elképzeléseket elmondhatták, valamint véleményezési idő alatt írásban is ismertethették fejlesztési elképzeléseiket.

Az egyeztetésen megvitattott fejlesztések, elképzelések, javaslatok a fejlesztési koncepcióba beépítésre kerültek.

A Településfejlesztési Koncepció Jövőképe és célrendszere Kunhegyes Város stratégiai dokumentumaiban foglalt célrendszerek, célkitűzések előzetes vizsgálata alapján került összeállításra, összhangban a stratégiai dokumentumokban foglaltakkal.

Ezek a dokumentumok:

- Kunhegyes Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája (ITS)
- Kunhegyes Város Gazdasági Programja

A településfejlesztési koncepció a társadalmi–gazdasági–műszaki–ökológiai adottságokra épül, a közösség által elfogadott hosszabb-rövidebb távú célok elérésére. Ezért indokolt lehet a 4-5 évenkénti aktualizálás még akkor is, ha a hosszútávú fejlesztési irányokban nem jelentkezik lényegi eltérés. Pontosítani, finomítani lehet a célok eléréséhez vezető megoldásokat, az arányokat és hangsúlyokat, az ütemezést, stb. A településfejlesztési koncepció felülvizsgálatának kötelezettségét és folyamatát a 314/2012. kormányrendelet határozta meg. A koncepció időhorizontját a jogszabály minimum 10 évben rögzíti, eszerint minimum 2029-ig kell előretekinteni (elfogadása 2019-ben tervezett). A tágabb és szűkebb térségre jellemző politikai, társadalmi, gazdasági változások, a kultúra, a természeti környezet, az infrastruktúra helyzete, a foglalkoztatási és a jövedelmi viszonyok átrendeződése együtt határozza meg a 21. század első harmadában –jellemzően 2030-ig – körvonalazható fejlődés mértékét és irányait.

A Településfejlesztési Koncepció és az Integrált Településfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának indokoltsága

Kunhegyes Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Kormány 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelete a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről alapján 2020-ban hagyta jó településrendezési eszközeit. A településszerkezeti tervet a 203/2020. (XII.12) Polgármesteri határozattal, a Helyi Építési Szabályzatról szóló önkormányzati rendeletet a 21/2020. (XII.16.)

önkormányzati rendelettel. A településrendezési eszközök részeként a településfejlesztési koncepció a 146/2019. (VIII. 06.) Képviselő – testületi határozattal került jóváhagyásra.

A TOP_Plusz-1.2.1-21-JN1-2022-00029 azonosító számú „Kunhegyes települési környezetének komplex fejlesztése” című pályázati felhíváshoz kapcsolódóan az Önkormányzat az Integrált Településfejlesztési Stratégia kiegészítését, módosítását, aktualizálását készíti.

Ezt a szándékot Kunhegyes Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a **„Kunhegyes Város TOP_Plusz-1.2.1-21-JN1-2022-00029 azonosító számú „Kunhegyes települési környezetének komplex fejlesztése” című pályázati felhíváshoz kapcsolódóan az Integrált Településfejlesztési Stratégiai kiegészítésének, módosításának, felülvizsgálatának elhatározásáról, és a tartalomra vonatkozó feljegyzés elfogadásáról”** szóló 89/2023. (IV.27.) Kt. határozattal fogadta el.

A 89/2023. (IV.27.) Kt. határozat jelen dokumentumhoz függelékként csatolásra került.

A hatályos jogszabályok alapján az Integrált Településfejlesztési Stratégia a településrendezési eszközök részét képező megalapozó vizsgálatok alapján készül. A megalapozó vizsgálatok tartalmi követelményeit a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet tartalmazza, azonban a tartalomra vonatkozóan a kormányrendeleten túl a települési főépítész/településtervező tartalmat meghatározó feljegyzése elkészült, mely a Képviselő – testület által elfogadásra került, és annak alapján történt az ITSfrissítése. A települési főépítész/településtervező tartalmat meghatározó feljegyzése jelen dokumentumhoz függelékként csatolásra került.

Jelen felülvizsgálat kéziratának lezárásakor (2023. II-III. negyedév) a Központi Statisztikai Hivatal által lefolytatott 2022. év őszi népszámlási adatok még nem kerültek publikálásra, így frissebb adatsorok nem állnak rendelkezésre a városrészek illetve a szegregátumok bemutatására.

A célrendszer kiegészítésének indokoltsága

Kunhegyes Város fejlesztési kereteit hosszú távon a Településfejlesztési Koncepció adja meg, amely Kunhegyes Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 146/2019. (VIII. 06.) határozatával fogadott el. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia a Településfejlesztési Koncepció által adott keretek megtartásával, a Koncepció célrendszerének rövid- és középtávú adoptálásával rögzíti a település tervezett beavatkozásait, projektjeit. A jelenleg hatályos Településfejlesztési Koncepció a városvezetés fejlesztési szándékait tartalmazza, és időben későbbi, mint a Stratégia, szükséges az Integrált Településfejlesztési Stratégia aktualizálása, a Településfejlesztési Koncepcióhoz való illesztés biztosítása.

Tekintettel arra, hogy a települési önkormányzatok számára új kihívásokkal terhelt időszakban került jelen tervezési munka elvégzésre, valamint egyes szakpolitikai keretek is megújultak a Településfejlesztési Koncepció hatályba lépése óta, a Koncepció célrendszerének aktualizálása is megtörténik. A Koncepció célrendszerének aktualizálása nem irányul a célrendszer struktúrájának módosítására, nem kerülnek új átfogó vagy részcélok megfogalmazásra, hanem kizárólag az Átfogó célok célelemei kerülnek bővítésre azért, hogy Kunhegyes Városa a leghatékonyabban tudjon reagálni a jelen és jövő kor kihívásaira.

1. Kunhegyes mikro-térségi centrum szerepének erősítése, településközi kapcsolatainak élénkítése

Magyarország a 2021-27 közötti programozási időszakban a korábbi időszak gyakorlatától eltérően nem csak a megyei jogú városok, hanem egyéb városi jogállású települések számára is biztosítani kívánja a fenntartható városfejlesztés eszközének alkalmazását. A településhálózat regionális és térségi

hatáskörű csomópontjainak kiegyenlített fejlesztésében a megyei jogú városok mellett a középvárosi településcsoportnak kiemelt szerepe van.

A vármegye településhálózata kialakultnak tekinthető. A Duna-Tisza-közi vármegyefélen „város és vidéke” típusú a hálózat Szolnok és Jászberény központtal. A Tiszántúlon legmarkánsabb a nagykunsági városvonal - Karcag – Kisújszállás – Túrkeve – Mezőtúr -, amely mellett Kunhegyes, Tiszafüred és Kunszentmárton központokkal belső perifériák találhatók. A Tiszántúlon Tiszafüred, Karcag és Mezőtúr, valamint részben Törökszentmiklós, Kisújszállás és Kunszentmárton tekinthető térszervező centrumnak, itt még hiányzik egy erőteljes térségi pólus.

Kunhegyes felismerve döntő szerepét a belső periférikus helyzet felszámolásában, a Településfejlesztési Konceptió 1. Átfogó célját a következőre módosítja:

1. Kunhegyes mikro-térségi centrum szerepének erősítése, a vármegyén belüli belső periférikus helyzet felszámolása érdekében.

2. A helyi hagyományokra és adottságokra alapozó, rugalmas és versenyképes gazdaság

Kunhegyes kun hagyományokra épülő mezőgazdasági jellegű település. A jelentősebb vállalkozások közül a legtöbb (például Nagykun - Hús Húsipari és Kereskedelmi Kft., Kunság Népe Zrt.) elsődleges mezőgazdasági termelést folytat. A város köztudatában „mini ipari parkként” ismert délről a 34. sz. főút, Keletről a vasút nyugatról pedig a Május 1. út, a vízmű kutakhoz kiépített betonút által határolt ipari jellegű területnél jelentősebb ipari parki terület a településen nincs. Regisztrált vállalkozások nemzetgazdasági ágankénti megoszlása alapján a Kunhegyesen működő cégek több mint fele a mezőgazdaság, vadgazdálkodás, erdőgazdálkodás nemzetgazdasági ágban tevékenykedik, feldolgozóipari szektorban mindösszesen a cégek kevesebb, mint 4%-a tevékenykedik.

Akár a település, akár Jász-Nagykun-Szolnok vármegye versenyképességének növelése érdekében szükséges a tiszántúli belső perifériák újraparosítása, így Kunhegyes helyi gazdaságának diverzifikálásának segítése.

Kunhegyes felismerve lehetőségeit és kötelezéseit a helyi foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési kezdeményezéseket, és azon önkormányzati feladatokhoz kapcsolódó helyi fejlesztéseket tekintetében, a Településfejlesztési Konceptió 2. Átfogó célját a következőre módosítja:

2. A helyi hagyományokra és adottságokra alapozó, rugalmas és versenyképes gazdaság, annak diverzifikálása érdekében.

• 3. Az életminőség és életszínvonal javítása, társadalmi megújulás

A folyamatosan változó külső környezetben és az egyre élesedő hazai és nemzetközi versenyhelyzetben a reziliencia a városok meghatározó képességévé válik, amely három folyamat által erősíthető meg:

- az abszorpció azt mutatja, hogy egy esetleges negatív hatást már jelenleg is jó eséllyel ki tud védeni a város és gyorsan tud regenerálódni;
- az adaptáció az alkalmazott intézményi, szervezeti és egyéb megoldások folyamatos kiigazítását és egyfajta rugalmas alkalmazkodást jelent,
- a transzformáció során alapvetően át kell alakítani bizonyos alrendszerek működését ahhoz, hogy a város jobban ellen tudjon állni a kedvezőtlen változásoknak.

A közszolgáltatások alapvető elemeit a települési önkormányzatok biztosítják, Kunhegyes Város felismerve lehetőségeit és kötelezéseit az inkluzív és minőségi szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés javítása az oktatás, a képzés és az egész életen át tartó tanulás területén, a társadalmi reziliencia növelés érdekében, a Településfejlesztési Konceptió 3. Átfogó célját a következőre módosítja:

3. Az életminőség és életszínvonal javítása, a társadalom rezilienciájának erősítése érdekében.

4. A minőségi városi épített és természeti környezet megőrzése, fejlesztése

A klímaváltozás kihívásaira adott adekvát válaszok a zöld átállás igényét fogalmazzák meg, amelynek részét képezi az éghajlatváltozás hatásainak mérséklése, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a vízi erőforrások fenntartható használata, a körforgásos gazdaságra való átállás, a szennyezés megelőzése és a környezeti ökoszisztémák védelme.

Kunhegyes Városa is elkötelezett amellett, hogy a fejlesztések a környezeti fenntarthatóság és energiahatékonyság szempontjait szem előtt tartva valósuljanak meg, a Településfejlesztési Koncepció 4. Átfogó célját a következőre módosítja:

4. A minőségi városi épített és természeti környezet, fejlesztése, fenntartható települési környezet érdekében.

Kapcsolódás a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye Területfejlesztési Koncepciójához és Programjához

A területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény (a továbbiakban: Tftv.) határozza meg részletesen a vármegyei önkormányzatok területfejlesztéssel kapcsolatos feladat- és hatásköreit. A Tftv. 11. § (1) bekezdése a területfejlesztési feladatok kapcsán írja elő, hogy a vármegyei önkormányzatnak a területfejlesztési tervezéssel összefüggő feladatok ellátása körében az országos fejlesztési és területfejlesztési koncepcióval összhangban ki kell dolgoznia és el kell fogadnia a vármegye területfejlesztési koncepcióját és területfejlesztési programját. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 27. § (1) bekezdése szerint a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Önkormányzat területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el. A törvény alapján a területfejlesztés lett a megyék (vármegyei önkormányzatok) egyik legfontosabb feladata, amelyet a területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény későbbi módosításai tovább erősítettek. A 2021. év kiemelt feladata az átfogó céljait tekintve 2030-ig érvényes területfejlesztési koncepció felülvizsgálata és aktualizálása, valamint a 2021-2027-es időszakra új területfejlesztési program (stratégiai és operatív programrészek) kidolgozása.

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlése a 12/2021. (III.30.) számú határozatával fogadta el a 2021 – 2027 időszakra vonatkozó Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Programot.

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés 33/2021. (VI.30.) számú határozatával fogadta el a 2021-2027. programozási időszakra vonatkozó Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Előzetes Integrált Területi Program 1.0 változatát.

2021-2027 közötti időszakra vonatkozó stratégiai célrendszere három átfogó célt tartalmaz, amely az alábbiak:

- A1: Erőteljes kapcsolódás a magkro gazdaság fejlődési tengelyeihez
- A2: Változatos kulturtájak dinamikus egyensúlya
- A3: Egészséges, képzett lakosság, együttműködő társadalom

Kunhegyes, 2023.

1. JÖVŐKÉP

1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre vonatkozóan

A jövőkép Kunhegyes Város hosszútávon bekövetkező víziója, azt az ideális állapotot határozza meg, amelyet a település 2030-2035. évekre szeretne elérni.

Jelen Konceptió a jövőképet egy objektivitáson alapuló, részletes vizsgálat alapján állítja fel. A helyzetfeltárás elsődleges célja a településen jelenleg is zajló társadalmi, gazdasági, valamint környezeti folyamatok kimutatása, illetve a folyamatok háttérében lévő ok-okozati összefüggések feltárása volt. Jelen Településfejlesztési Konceptió elkészítését Megalapozó vizsgálat alapozza meg, melynek Helyzetértékelő fejezete tartalmazza a település SWOT analízisét (Strengths – Erősségek; Weaknesses – Gyengeségek; Opportunities – Lehetőségek és Threats – Veszélyek). A SWOT analízis releváns megállapításai az egyes átfogó céloknál megjelenítésre kerültek.

A Településfejlesztési Konceptió Jövőképe és célrendszere Kunhegyes Város stratégiai dokumentumaiban foglalt célrendszerek, célkitűzések előzetes vizsgálata alapján került összeállításra, összhangban a stratégiai dokumentumokban foglaltakkal.

Ezek a dokumentumok:

- Kunhegyes Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája (ITS)
- Kunhegyes Város Gazdasági Programja

A fenti dokumentumokkal való összhang biztosítása érdekében Kunhegyes Város Jövőképe az alábbi.

Kunhegyes Város Jövőképe

Kunhegyes olyan térségi központtá vált, amely gazdasága stabil munkahelyet biztosít a helybeli és környező kistelepülések lakossága számára, sokszínű és élhető város, amely turisztikai szempontból vonzó képet mutat.

Kunhegyes Város fentebb rögzített Jövőképe társadalmi, gazdasági és épített környezetre vonatkozólag az alábbiak szerint vizionálandó részletesebben.

Társadalom

- Kunhegyes elsősorban foglalkoztatási szerepével és közszolgáltatás koncentrációjával jelentős kisugárzó hatást gyakorol a Kunhegyesi járás településeire.
- Kunhegyes Városa gondoskodó, nyitott és szolidáris helyi közösséggel rendelkező város, ahol erős a belső kohéziója a társadalomnak. Megvalósul a teljes körű integráció, a település minden lakosa hasznos és tudatos tagja a Város társadalmának. Kunhegyes Város lakosságát erős városi identitástudat és lokálpatriotizmus jellemzi. A helyi közösségek erősek, befogadóak, integrációs erejük nagy, öntudatosak és büszkék városukra.
- Kunhegyes egyre több, nyugodtabb lakóhelyet kereső fiatal családnak ad otthont, a település korfája fiatalodó.
- A fiatal családok magas presztízsű foglalkozásokat űző tagokkal bírnak, a település kulturális élete dinamizálódik.
- A pozitív migrációs egyenleg mellett a 40 év alatti lakosság számának növelésével kiegyensúlyozottabb korszerkezete van a településnek.
- A képzett (diplomás és nyelveket beszélő) lakosság arányának növelésével a gazdasági fejlődés humán erőforrás oldala is biztosított.

- A település népességmegtartó ereje magas a megfelelő oktatási, képzési háttérre, segítő – közvetítő és információnyújtó – szolgáltatásokra építve, mely rendszerek magas színvonalú, a külső környezet változásaiból fakadó igényekre rugalmasan képes válaszolni. A beköltöző fiatal családok számára a nevelési és alapfokú oktatási intézmények megfelelő minőségű szolgáltatást nyújtanak.
- A biztos megélhetés, tehát családok, háztartások anyagi biztonsága mellett a legfontosabb célként a lakosság egészségi állapota is javul, a prevenció fontos szemponttá válik. A Városban ehhez szükséges infrastruktúrák és szolgáltatások kiépítettsége magas színvonalú. Az öngondoskodás szintje magas a településen.
- A közigazgatás a helyi közösséggel partnerségben működik, demokratikus önkormányzatiság jellemzi a települést.
- A szolgáltatási hálózat fejlesztése, illetve bővítése az integráló, gondoskodó és befogadó társadalom megteremtése érdekében a társadalmi szolgáltatásokat nyújtó, - különös tekintettel a rászorulókat, hátrányt szenvedők különböző problémáit kezelő -, civil szerveződések és vállalkozások, valamint azok együttműködésében valósul meg. Egyre több a hivatalosan is bejelentett civil szervezet, amelyek magas szintű munkásságot fejtenek ki a település társadalmának erősítése érdekében.
- A település egyre büszkébb jelenére, hiszen egyre jobban becsben tartja múltját: nő a lakosság lokálpatriotizmusa.

Gazdaság

- Az első számú gazdasági cél – és célállapot – a piacgazdasági értelemben vett teljes foglalkoztatottság elérése. Kunhegyes Városában minden aktív korú és munkaképes lakos, aki dolgozni szeretne, munkalehetőséget kap. Ez a cél összhangban van az országos foglalkoztatási politikával, helyi szinten annak leképezését jelenti. Az értékorientált közmunka-programok mellett a település gazdaságát erősödővé tevő helyi vállalkozások is nagyobb foglalkoztatóként vannak jelen.
- Szabad vállalkozási zónaként Kunhegyes sikeresen aktiválja gazdasági potenciálját.
- A településre több, nagyobb vállalkozás települt be, amely egyrészt a helyi gazdaság szektorális eloszlását optimalizálta, másrészt az önkormányzat adóbevételeket is növeli.
- Jelentősen csökkent a munkanélküliek száma, a foglalkoztatottak száma pedig dinamikusan nő, a munkaerőpiaci folyamatok ismét tartósan kedvezővé váltak.
- A település gazdasági súlya jelentősen megnövekszik.
- A város gazdasági szerkezetében a primer (kiemelten mezőgazdaság) szektor megerősödik, a szekunder (ipar) és a terciér (szolgáltató) szektor (kiemelten a magas hozzáadott értéket termelő) megerősödése, nagyobb súllyal való megjelenése széles spektrumú gazdasági szerkezettel párosul. Kiemelt figyelmet kap a mezőgazdasági feldolgozóipar, valamint az időskorú lakosság számarányának növekedése miatt az idősellátás a szolgáltatások egyik meghatározó szegmensévé válik.
- A mikro vállalkozások túlsúlyát a kis- és középvállalkozások támogatása fokozatosan mérsékli, megszüntetve a vállalatok nagyságrendje között meglévő jelentős fokozati különbségeket.
- Az ipar mellett más gazdasági ágazatok is erősödnek, elsősorban az idegenforgalom.
- Az idegenforgalomnak köszönhetően Kunhegyes Város imázsa sokat javult.

Környezet

- Kunhegyes Város élhető, vonzó város. Zöldterületi ellátottsága, a közterületek minőségének átlagos színvonala magas, az értékőrző hasznosítás, fejlesztés folyamatos, a kulturális, közösségi infrastruktúra kínálata széles. A Kakat – ér rekonstrukciója teljes körűen megvalósul. Ennek a színvonalnak a megtartása, növelése a jövőkép fontos része, hiszen ez biztosítja a lakók, munkavállalók aktív, sokszínű életvitelének feltételeit, közvetetten pedig a gazdasági és társadalmi célállapotok elérését támogatja. A vonzó környezet, s benne a városhoz kötődő, aktív közösségi életet élő helyi társadalom együttesen teremti meg azt a miliőt, amely a vendégek számára is vonzóvá, szerethetővé teszi a várost.
- A város ökológiai imázsa sokat javult. A város óvja természeti értékeit és természetvédelmi területeit, amelyek egyre jobb állapotban vannak. Jelentősen növekedtek a városi zöldterületek, különösen a város eddig alulhasznosított zöldfelületeinek biológiai aktivitása növekedett. A belvárosban rekreációs területek segítik a lakosság komfortérzetének növelését.
- A város lakossága rendkívül környezettudatos, ennek rendeli alá a közlekedési és fogyasztási szokásait. Tudatában van, hogy ő is részese a klimatikus változások előidézésének ezért mérsékli a kibocsátását. A helyi lakosság energiafelhasználási szokásai sokat változtak, kifejezetten előnyben részesítik az építkezéseknél a megújuló energiafelhasználást. Az Önkormányzat környezeti politikája igen sikeres, a város közintézményei alacsony kibocsátással és megújuló energiák felhasználásával működnek, amellyel jó példát tudott mutatni a polgároknak is.
- Olyan minőségi lakóterületei vannak Kunhegyes Városának, amelyek vonzzák a lakosságot. A lakásállomány energetikai korszerűsítése befejeződött, egyre nagyobb azoknak a lakásoknak a száma, akik megújuló energiákat alkalmaznak (az energiatudatos otthontervezés gyakorlata adaptálódott a lakossághoz). Eltűntek a lepusztult, a leamortizálódott lakókörnyezetek.
- A minőségi (lakó)környezet révén Kunhegyes lakónépessége jelentősen nő, egyre több család települ be a városba.

Fenti jövőkép akkor hatékonyan megvalósítható, ha az széleskörű társadalmi összefogásra, aktív partnerségi viszonyra épül. Kunhegyes Város Önkormányzatának szükséges folytatnia és lehetőség szerint minőségileg tovább fejlesztenie partnerségét mind a helyi gazdasági szereplőkkel, mind a helyi civil szervezetekkel és helyi egyházakkal valamint a lakossággal. Javasolt továbbá erősíteni a nemzetközi kapcsolatokat, és a már meglévőket további együttműködési területekkel bővíteni.

1.2. A település jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan

A település igazgatási területe valószínűleg már a történelem előtti időkben lakott terület lehetett. A vízjárta alföldi tájon a magas-partok, magaslatok voltak megtelepedésre alkalmasak, így Kunhegyes határában is különböző korok emléknymai kerültek elő Szórvány szarmata leletek, a hajdani Kolbásszállás, és a kunhalmok utalnak erre. A város története több mint 700 évre nyúlik vissza, a települést elsőként Hegyesegyháza néven Károly Róbert király Vácon, 1311. november 8-án kelt oklevelében említi. Kunhegyes a városi rangot 1989-ben nyerte el, 2013 óta a járásszékhely. A kunhegyesi járáshoz a székhelyen kívül hat település tartozik: Abádszalók, Tiszabura, Tiszagyenda, Tiszaroff, Tomajmonostora és Tiszabő. Kunhegyes a járás déli sarkában található, a hozzá tartozó településektől 10-23 km távolságra. A teljes értékű törpevárosok közé sorolt Kunhegyes 2030-2035 évekre sikeresen növeli térségi szerepét, és Jász-Nagykun-Szolnok vármegye meghatározó decentrumai közé kerül. Kunhegyes korábban nem volt kistérségi központ, a járási szisztémában kapott a kiemelt feladatokkal járó rangot. A várost korlátozhatja, hogy tőle lakosságában csupán némileg elmaradó települések veszik körül (Karcag várostérségének települései). Gravitációs ereje a hagyományos központi szerepkörrel rendelkező Tiszafüred mellett is mérsékeltebben jelenik meg. Kivétel ez alól az egészségügyi ellátásban betöltött szerepe, ahol a kunhegyesi és a tiszafüredi járásra terjed ki hatásköre, tehát Karcag mellett jelentős szereplő ezen a téren.

- Kunhegyes a megyében decentrum szerepet ér el
- Nemzetközi szinten a város jelentősége megnő.
- Kunhegyes Városa együttműködik a funkcionális várostérség szereplőivel. Mind a közigazgatás, önkormányzatok, mind a gazdaság területén működik a kooperáció, egymás érdekeinek kölcsönös figyelembe vétele, a szinergiákból adódó lehetőségek kihasználása.
- A térségi munkamegosztás és együttműködés különösen példaértékűen működik a turisztikai szolgáltatások területén.
- Kunhegyes Városa a térség kulturális, művészeti központjaként működik, mely mind az identitás, mind a turisztika szempontjából meghatározó jelentőségű a város életében.
- Kunhegyes elérhetősége sokat javult a szomszédos települések számára. A város kerékpárutakon, közösségi közlekedéssel és jó minőségű közutakon egyaránt jól megközelíthető. Ezeket a közlekedési fejlesztéseket az ingázók számának növekedése tette elsősorban indokolttá.
- A város és vonzáskörzete között intenzív együttműködés bontakozott ki a fejlesztési projektek összehangolása érdekében, a térség forrás abszorpciós képessége javult.

1.3. A településfejlesztési elvek rögzítése

A településfejlesztési irányok kijelölése során vannak olyan meghatározó alapelvek, amelyek indikátorokkal ugyan nem feltétlenül mérhetőek, ám meghatározóak a település fejlesztésének egésze, a beavatkozások tervezése, a források allokálása szempontjából. Kunhegyes Város horizontális településfejlesztési alapelvei az alábbiak:

Fenntartható fejlődés:

Környezetileg fenntartható növekedés elősegítése, amely elsősorban a meglévő erőforrások hatékonyabb felhasználását, a környezetbarát településfejlesztést segíti:

- A város fejlesztési koncepciója a klímabarát növekedést alapelvnek tekinti. Bármilyen fejlesztés is valósul meg a jövőben, az bizonyíthatóan járuljon hozzá a fenntartható fejlődéshez, csökkentse a környezeti terhelést.
- Fenntartható építés, a fenntartható építés-technológia alkalmazása a településfejlesztés során.
- Környezetbarát iparfejlesztés a gazdaságfejlesztés kapcsán.

A fenntartható társadalom és gazdaság elveit saját környezetükben, a realitások talaján kis lépésként az egyes fejlesztési projektekből valósággá tenni.

Versenyképes fejlődés:

A település fejlesztése során kiemelten kell azokra a területekre fókuszálni, ahol Kunhegyes Város komparatív előnyei, vagyis egyedi adottságain alapuló versenyelőnyei vannak. Ezeknek a területeknek a fejlesztésével biztosítható, hogy stabilizálódnak és kibontakozzanak Kunhegyes tartós versenyelőnyei.

Integrált fejlődés:

Az integrált megközelítés egyszerre tartalmazza a fizikai és az ágazati szemléletet. Az integrált fejlesztési szemlélet legfőbb alapelemei a következők:

- Olyan fejlesztésekre van szükség, amelyek egyszerre járulnak hozzá a fizikai, társadalmi, gazdasági, környezeti és műszaki környezetének fejlődéséhez.
- Az infrastruktúrák kizárólagos fejlesztése helyett, olyan fejlesztéspolitika bontakozzon ki, amely a „soft” beavatkozási típusokat is kiemelten kezeli.
- A pontszerű fejlesztések helyett, a komplex, egymással szinergikus hatással bíró fejlesztéseket kell előtérbe helyezni.
- Az integrált fejlesztési szemlélet része, hogy a településfejlesztési politikában az önkormányzati fejlesztések ösztönzik a magánereő, magántőke mobilizálását.

2. CÉLOK

2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása

Átfogó cél 1.: Kunhegyes mikro-térségi centrum szerepének erősítése, a vármegyén belüli belső periférikus helyzet felszámolása érdekében

Jelen Településfejlesztési Koncepció elkészítését Megalapozó vizsgálat alapozza meg, melynek Helyzetértékelő fejezete tartalmazza a település SWOT analízisét (Strengths – erősségek; Weaknesses – gyengeségek; Opportunities – lehetőségek és Threats – veszélyek). Az „**Átfogó cél 1.: Kunhegyes mikro-térségi centrum szerepének erősítése, a vármegyén belüli belső periférikus helyzet felszámolása érdekében**” célhoz releváns SWOT megállapítások lentebb találhatóak.

Elsőként a rögzített erősségek (Strengths) és gyengeségek (Weaknesses) kerülnek bemutatásra.

Erősség	Gyengeség
Települési térségi szerepkör, hatósugár (Településhálózatban betöltött szerep)	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kunhegyes igazgatási területe valószínűleg már a történelem előtti időkben lakott terület lehetett. ▪ Járasszékhely, így közigazgatási funkciója magas fokú. ▪ Az Észak-alföldi régió stratégiai programja a teljes értékű törpevárosok közé sorolja. ▪ Kisugárzó hatású közép fokú képzés jelenléte. ▪ Egyházi fenntartású oktatási intézmény jelenléte. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kunhegyes kisváros, sem regionális, sem vármegyei relációkban nem játszik központi szerepet. ▪ A vármegye belső perifériájához tartozó település. ▪ Kunhegyes korábban nem volt kistérségi központ, a járási szisztémában kapott a kiemelt feladatokkal járó rangot. ▪ A várost korlátozhatja, hogy tőle lakosságában csupán némileg elmaradó települések veszik körül (Karcag várostérségének települései). ▪ Gravitációs ereje a hagyományos központi szerepkörrel rendelkező Tiszafüred mellett is mérsékeltebben jelenik meg. ▪ Nem kellően formalizált gazdasági, turisztikai kapcsolatrendszer a térségi településekkel. ▪ A településen nem található felsőoktatási intézmény vagy annak kihelyezett tagozata (így az oktatási rendszerben betöltött státusza alacsony). ▪ A város környezetében lévő erős gravitáció centrumok csökkentik Kunhegyes súlyát.
Elérhetőség, közlekedés	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A település belterületén az úthálózat kiépítettsége a forgalmi viszonyokat és az úthálózat nagyságát tekintve megfelelő. ▪ A csomópontok geometriai kialakítása megfelelő, területük elégséges, új csomóponti kialakításhoz a terület helye biztosított. ▪ 34. számú út melletti település, az út kapacitáskihasználtsága 17%. ▪ Van vasúti közlekedési lehetőség. ▪ A helyi közlekedésben a kerékpáros és gyalogos közlekedés szerepe meghatározó. ▪ A helyközi autóbuzos közlekedés hálózati lefedettsége kielégítő. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gyorsforgalmi úthálózat nagy távolságban érhető el. ▪ A 34-es út a városközponton keresztülhalad, az állapota helyenként leromlott. ▪ Kunhegyes közlekedési árnyék helyzetben fekszik. ▪ A járda, illetve gyalogút állomány állapota leromlott. ▪ A kerékpártárolás kapacitásai zömében korszerűtlenek és a nagy forgalmú közintézmények közelében nem elégségesek. ▪ Alacsony teher és személyforgalom a 102-es vasútvonalon.

Erősség	Gyengeség
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A helyközi autóbusz pályaudvar állapota újszerű. ▪ A balesetek számának és súlyosságának tekintetében Kunhegyes helyzete jónak minősíthető. ▪ Elsősorban foglalkoztatási szerepével és közszolgáltatás koncentrációjával jelentős kisugárzó hatást gyakorolhat a Kunhegyesi járás és a Tiszazug településeire. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A vasútállomás és a megálló elavultak, leromlottak, a városmagtól távol esnek.

A továbbiakban az adott átfogó célhoz releváns lehetőségek (külső tényezők: olyan adottságok, amelyeket nem tudunk befolyásolni, de kedvezőek, és rájuk építve kihasználhatjuk az erősségeinket) és a veszélyek (külső tényezők: olyan korlátok, negatív tényezők, amelyeket nem tudunk befolyásolni, és csökkentik a siker esélyeit, kockázatot is jelentenek) kerülnek bemutatásra.

Lehetőség	Veszély
Települési térségi szerepkör, hatósugár (Településhálózatban betöltött szerep)	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Intenzívebbé válnak a gazdasági kapcsolatok. ▪ Erősödik Kunhegyes logisztikai szerepköre. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A külső környezeti hatások, belső konfliktusok miatt elmarad, nem folytatódik a város megújulása. ▪ Szuburbanizációs, agglomerációs folyamatok nem terjednek ki a településre. ▪ A város környezetében lévő erős gravitáció centrumok korlátozzák a városi funkciók megmaradását, erősödését. ▪ Tovább növekednek a különbségek a járási központ és a többi település között.
Elérhetőség, közlekedés	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A 34-es út fejlesztése megvalósul. ▪ A 34-es városi szakaszának gyalogos és kerékpáros barát kialakítása. ▪ 3-4 számjegyű utak fejlesztései a tervek szerint megvalósulnak. ▪ A vasútvonal, az állomások és a megálló állagromlásának megállítása. ▪ A kerékpáros infrastruktúra fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A további közlekedési fejlesztések elhúzódása miatt a település elérési mutatói nem javulnak. ▪ Növekszik teher- és személygépkocsi-forgalom a betelepülő ipari vállalkozások hatására.

Az „**1. Kunhegyes mikro-térségi centrum szerepének erősítése, a vármegyén belüli belső periférikus helyzet felszámolása érdekében**” célhoz releváns SWOT megállapítások alapján kerültek kidolgozásra az átfogó cél rész céljai.

Kunhegyes Város térségi szerepkörre vonatkozó célkitűzéseit az **1. Kunhegyes mikro-térségi centrum szerepének erősítése, a vármegyén belüli belső periférikus helyzet felszámolása érdekében**” átfogó cél rögzíti, melyhez az alábbi rész célok kerültek rögzítésre:

- Városmarketing **(1.1. rész cél)**
- A közszolgáltatások és a közüntézmények fejlesztése **(1.2. rész cél)**
- Biztonságos elérhetőség, környezetbarát közlekedés **(1.3. rész cél)**

Rész cél 1.1.: Városmarketing

A városmarketing egy speciális településpolitikai és –fejlesztési eszközrendszer, ahol a marketing teljes mértékben alkalmazható, a várost egységes arculat és imázs formájában megjeleníti, pozicionálja, tehát egy márkává formázza azt. A város egy „termék” a települések piacán, ahol van verseny a befektetőkért, látogatókért, vagy akár különböző támogatásért, valamint vannak szervezeti célok, eladók és vevők. Feladat, hogy Kunhegyes a „települések piacán” látható, érzékelhető és sikeres legyen! A termék kettős jellegű, egyrészt maga a hely, a terület, ezzel együtt a benne lévő értékek, élmények, szolgáltatások, másrészt a városról, mint „termékről” (márkáról) kialakult imázs, az emberek fejében kialakított kép, ami alapján a célcsoportok kialakítják a viszonyulásukat a településhez.

A városmarketing célcsoportjai kiemelten a helyi lakosok, az üzleti élet szereplői, Magyarország közvéleménye, hazai turisták és nemzetközi turisták, továbbá különleges célcsoportként – sikeres marketing tevékenység esetén – a Kormányzat is.

Amennyiben e célcsoportokat nem különálló halmazok sokaságaként kezeljük, hanem egy rendszer szerves, egymásra is hatással lévő elemeinek tekintjük őket, jó esélyünk van arra, hogy a városból erős és jelentőségteljes márkát hozhassunk létre.

A gazdaságfejlesztés, az ipartelepítés érdekében kiemelt feladat a befektetés-ösztönzés feltételeinek megteremtése, amely kapcsolódik az országosan és regionálisan működő információs hálózatokhoz.

Kunhegyes rendelkezik az ipartelepítéshez szükséges infrastrukturális háttérrel és ingatlanállománnyal, valamint annak további fejlesztése tervezett. A meglévő infrastrukturális kapacitásokra épülve szükséges kiépíteni egy hatékonyan működő befektetés-ösztönzési rendszert. Alapproblémaként azonosítható a város gazdaságfejlesztését koordináló hatékonyan működő szervezeti háttér hiánya adja. A szükséges információk és adatbázisok birtokában lehetséges elindítani egy promóciós eszközrendszer lefektetését, amely a befektetőkkel folytatott kommunikációt hivatott biztosítani.

Jelenleg Kunhegyes nem folytatott aktív marketing tevékenységet, vagyis a befektetők felé történő kommunikáció, befektetők megkeresése nem történik meg. Szükséges egy olyan koncentrált marketing tevékenység permanens gyakorlása, amely megfelelő piac szegmentáció alapján feltárja a kínálati lehetőségeit a keresleti oldalnak.

A város fontos szerepet szeretne betölteni a térség munkaerő piaci krízisének mérséklésében, a foglalkoztatási lehetőségek bővítésében. A város-vidék harmonikus együttműködésének ez az egyik legfontosabb eszköze. A Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei „belső perifériák” válságának egyik eredője, hogy hiányoznak azok a nagy városok, amelyek a gazdaságot képesek lennének dinamizálni. Kunhegyes a „törpeváros” kategóriából szükséges, hogy vármegyei decentrum szerepet töltsön be. Kunhegyes vonzáskörzetének nem csak gazdasági és igazgatási, hanem közösségi centruma is.

A városmarketing tevékenység elsődleges célja a település „láthatóvá tétele”. Ez egyaránt fontos a lakosság és a lehetséges beruházók, vállalkozók szempontjából. A településmarketing tevékenység részeként – kapcsolódva a befektetés ösztönzés gyakorlatához – a város honlapján szabadon elérhető a településfejlesztési dokumentumok, a legfontosabb társadalmi és gazdasági adatok, a vállalkozások számára kiemelten érdekes ingatlanokra, területekre vonatkozó közművesítettségi információk.

Részcél 1.2.: A közszolgáltatások és a közintézmények fejlesztése

Nemzeti érdek, hogy az állam folyamatosan érdemelje ki a polgárok bizalmát: védelmet és biztonságot szolgáltatson számukra. Az állam iránti bizalom a polgárokból jogkövető magatartást vált ki, így szankcionáló hatalmát csak elkerülhetetlen esetekben kell gyakorolnia. A közigazgatás –mint az állami működés egyik alapvető területe –nagy jelentőséggel bír az állam és a polgárok viszonyának alakításában: az állam szerepét és tevékenységének minőségét elsősorban a közigazgatás működésén keresztül érzékeljük. Az állam helyi képviselőjeként Kunhegyes Város Önkormányzata valamint a településen működő Kormányhivatal és Kormányablak testesíti meg azt.

A városi közszolgáltatások biztosításában, a térség közösségfejlesztésében Kunhegyesnek kiemelt jelentősége van. Egyrészt Kunhegyes biztosítja a legfontosabb köz és közösségi szolgáltatásokat, kiemelten járásszékhely településként. A közösségi kapcsolatok erősítésében szintén fontos szerepe van a városnak. Kunhegyes intenzív és katalizáló szerepet szeretne betölteni a kunhegyesi várostérség közösségi kapcsolatainak erősítésében.

Kiemelt horizontális célkitűzés e témakörben az, hogy a bizalmatlansági viszony megtörésére, és a bizalmi kör kialakítására az első lépést a közszférának kell megtennie az ügyfél középpontba állításával. Ennek elérése érdekében szükséges az ügyfélbarát kommunikációs intézkedések elindítása.

A „Közigazgatás – és Közszolgáltatás – fejlesztési Stratégia 2014-2020” célkitűzéseit szükséges helyi szinten is megvalósítani, melyek az alábbi főbb intézkedéseket irányozzák elő:

- A szolgáltató közigazgatás szervezési feltételeinek fejlesztése
- A közigazgatás emberőforrás gazdálkodásának fejlesztése
- Közszolgáltatások színvonalának javítása
- Elektronikus támogatások fejlesztése(Digitális Állam felépítése)

Kunhegyesen a közintézmények épületállománya idős, leromlott állagú, illetve részben felújított. Pályázati források segítségével megkezdődtek a felújítások, ezek azonban nem teljes körűek.

A szociális és egészségügyi ellátórendszer bővíthető, különösen a pszichiátriai és szenvedélybetegek (alkoholisták, droghasználók) ellátását tekintve szolgáltatásbővítés indokolt. Emellett az idősek eljutása az intézményekbe nem minden esetben megoldott, javasolt a tanyagondnoki szolgálat fejlesztése emiatt. Az idősek napközi ellátásának megfelelő működését a szenvedélybetegek ellátásának hiánya jelenleg megnehezíti, hiszen egyes idősek esetében szükséges lehet a szenvedélybetegségek kezelésében kompetenciával rendelkező szakember segítő jelenléte.

Az egészségügyi szakellátás infrastrukturális háttere leromlott és elavult, új építése indokolt, a gyógyvíz egészségügyi hasznosításának infrastrukturális és humán feltételeinek fejlesztése a városban szükséges a helyi és környékbeli lakosság ellátása érdekében.

Kunhegyes városban az önkormányzati intézmények állagromlásának megakadályozása, illetve a szükséges felújítások a rendelkezésre álló források függvényében alakulnak. Az Önkormányzat saját forrásai csekélyek, minden beruházás, így energiahatékonysági beruházások is csak pályázati forrásokból lehetségesek. Az Önkormányzat több mint másfél évtizede intenzív és kiterjedt pályázati tevékenységet folytat a szükséges fejlesztések forrásainak biztosítása érdekében. Az ingatlanfejlesztések esetében az energiahatékonyság növelése minden esetben kiemelten kezelt szempont.

Részcél 1.3.: Biztonságos elérhetőség, környezetbarát közlekedés

A belterületi közúti forgalomban továbbra is vannak problémás keresztmetszetek (közlekedésbiztonsági szempontú fejlesztések), emellett az alacsonyabb rendű felvezető útszakaszok szűk kapacitása is a belterületi úthálózat fejlesztését igénylik.

A városban kiemelt kérdés a tömegközlekedés fejlesztése: az autóbusz megállók helye a rájárási távolságot nézve majdnem mindenhol megfelelő, azonban a leszállóhelyeket előírás szerinti kialakítása illetve átalakítása szükséges. Jelentős beruházást igényel a városi- és térségi hivatásforgalmú kerékpárút hálózat fejlesztése, felújítása, bővítése.

A város külső és belső elérhetősége azonban még korántsem nevezhető teljes körűnek. Fejlesztésre szorul az ipari park gyalogos és kerékpáros elérhetősége is, valamint a gyalogút-hálózat további fejlesztése szükséges.

Jelen részcél tömöríti a városi infrastruktúra fenntartásával és fejlesztésével kapcsolatos beavatkozásokat.

A település közlekedési kapcsolatainak javítása, a településen belüli közlekedés minőségi fejlesztése, a kerékpáros közlekedés feltételeinek javítása, a szükséges parkolók kialakítása is jelen részcél feladatai között található meg. A közlekedési infrastruktúra fejlesztés tekintetében két tényezőt kell megemlítenünk: egyrészt a külső, másrészt a belső elérhetőség kérdését. Kunhegyes Városának a külső közlekedési kapcsolatok alakítására nincs közvetlen hatása, de ettől függetlenül pontosan meghatározhatók azok a nagyobb nemzetközi, országos vagy térségi hatókörű közlekedési fejlesztések, amelyek alapvetően hozzájárulnak a város jobb elérhetőségéhez, gazdasági és társadalmi fejlődéséhez. A városi közlekedés fejlesztése az útminőség javítására és a környezetbarát közlekedési megoldások elősegítésére irányul.

Kunhegyest az országos közúthálózatba a 34-es út kapcsolja be. Az út felújítása esedékes.

A Kunhegyesre befutó mellékútvonalak közül csak az Abádszalókra vezető 3221. sz. út felújított, a többi esetben az utak minősége nem megfelelő. Kunhegyes és Karcag között jelenleg nincs kiépített út, a szomszédos települések összeköttetésének kiépítése lehetővé válik.

Kunhegyesen a Mikrotérségi Tornateremben naponta az iskolások több osztálya tartja a testnevelés óráit. Ide a 34-es út szélén biciklizve juthatnak el, ami jelen állapotában balesetveszélyes. A tervek szerint a Városi Strandfürdő területén megépül az iskolások úszásoktatását lehetővé tevő tanmedence, így a tanulók eljutását oda is meg kell oldani.

Hivatásforgalmi kerékpárút és/vagy kerékpársáv építése szükséges a probléma megoldásához.

Kiemelt figyelmet szükséges fordítani az állami tulajdonban és kezelésben lévő utak fejlesztésére. Fontos feladat a szilárd burkolattal még nem rendelkező utcák aszfaltozása, valamint járdahálózat kiépítése a város teljes területén. A közúthálózat mellett kiemelt hangsúlyt kell kapnia a kerékpárút-hálózat további fejlesztésének (a városon belül), mely lehetővé teszi a környezetbarát városi közlekedés minőségének javítását. A levegőtisztaság védelme, zajvédelem, hulladékkezelés csapadékvíz elvezetés, kezelés biztosítása és fejlesztése szintén fontos elemei jelen részcélnak.

Átfogó cél 2.: A helyi hagyományokra és adottságokra alapozó, rugalmas és versenyképes gazdaság, annak diverzifikálása érdekében

Jelen Településfejlesztési Konceptió elkészítését Megalapozó vizsgálat alapozza meg, melynek Helyzetértékelő fejezete tartalmazza a település SWOT analízisét (Strengths – Erősségek; Weaknesses – Gyengeségek; Opportunities – Lehetőségek és Threats – Veszélyek). Az **„Átfogó cél 2.: A helyi hagyományokra és adottságokra alapozó, rugalmas és versenyképes gazdaság, annak diverzifikálása érdekében”** célhoz releváns SWOT megállapítások lentebb találhatóak.

Elsőként a rögzített „Erősségek” (Strengths) és „Gyengeségek” (Weaknesses) kerülnek bemutatásra.

Erősség	Gyengeség
Gazdaság	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kunhegyes szabad vállalkozási zóna. ▪ Híradástechnikai gyártási tapasztalattal rendelkező munkaerő. ▪ Fejlett húsipari tevékenység. ▪ Javult a helyi gazdaság exportképessége. ▪ Kiváló mezőgazdasági adottságok és hagyományok, öntözési lehetőség. ▪ Helyben elérhető szakképzés. ▪ Jó példák a megújuló energiák hasznosítására. ▪ Befektetők letelepedéséhez rendelkezésre álló zöldmezős és barnamezős területek 1 Ft/m² áron is. ▪ Teljes közművesítettség lehetősége. ▪ Termásvízkinccs, működő termál kút. ▪ Vasúti kapcsolat lehetősége. ▪ Az Önkormányzat vállalkozásbarát városfejlesztési politikája, Városmarketing. ▪ Strandfürdő területén kemping és szabadtéri színpad is található. Kunhegyesen a strand szomszédságában lévő a Siloám Gyógyászati és Konferenciaközpontot. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A Kunhegyesi járás a „Komplex programmal fejlesztendő járások” közé tartozik. ▪ A településen az egy lakosra jegyzett tőke aránya sajnálatosan alacsony. ▪ Alacsony értéket mutat az egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték. ▪ A regisztrált vállalkozások tőkésítetttsége és gazdasági potenciálja szerény. ▪ A KKV szektor abszorpciós képessége alacsony. ▪ A településen nagyfoglalkoztató viszonylag kevés van. ▪ Kunhegyesi járás turisztikai potenciálja alacsony kihasználtsággal és ismertséggel rendelkezik, hiányoznak a kiegészítő térségi szintű attrakciókkal való kapcsolódási pontok, a közös turisztikai desztinációmenedzsment. ▪ Elaprózott a vállalkozási szerkezet, mikro- és kisvállalkozások dominanciája jellemző (településen regisztrált vállalkozások jelentős hányada kevesebb, mint 10 fős vállalkozás). ▪ Hiányosságok tapasztalhatók a tudástranszfert biztosító szereplők között. ▪ A közép- és nagyvállalkozások alacsony száma. ▪ K+F+I szektor hiánya. ▪ Állandósult magas munkanélküliség miatti elszegényedés, gyenge vásárlóerő és alulfejlett kiskereskedelem és szolgáltatási szektor. ▪ Munkalehetőségek hiányában a képzett, fiatal munkaerő elvándorlása.

A továbbiakban az adott átfogó célhoz releváns lehetőségek (külső tényezők: olyan adottságok, amelyeket nem tudunk befolyásolni, de kedvezőek, és rájuk építve kihasználhatjuk az erősségeinket) és a veszélyek (külső tényezők: olyan korlátok, negatív tényezők, amelyeket nem tudunk befolyásolni, és csökkentik a siker esélyeit, kockázatot is jelentenek) kerülnek bemutatásra.

Lehetőség	Veszély
Gazdaság	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A Tisza-tavi turizmusfejlesztés Kunhegyesre is hatással lesz. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Turisztikai fejlesztések (természeti és kulturális vonzerők összekapcsolása) elmaradása.

Lehetőség	Veszély
<ul style="list-style-type: none"> ▪ K+F+I tevékenységek ösztönzése (az infokommunikációs technológia, a magas hozzáadott értéket képviselő technológiai iparágak bevonása). ▪ A partnerségek erősítése, intenzívebbé tétele. ▪ A lakosság képzettségi szerkezetének gazdasági igényekhez igazítása. ▪ A város turisztikai adottságainak a lehető legnagyobb fokú kihasználása, a célirányos összefogás és együttműködés fokozása a szereplőkkel, az attrakciók és a programkínálat bővítésével. ▪ TB finanszírozású szolgáltatások elérhetővé válnak a termálfürdőben. ▪ Az önkormányzat számára rendelkezésre álló viszonylag korlátozott eszközök segítségével a foglalkoztatási lehetőségek bővítésének elősegítése (értékteremtő közmunka). ▪ A helyi KKV támogatás lehetősége az önkormányzati Európai Unió források segítségével. ▪ Elterjednek az alternatív mezőgazdasági tevékenységek. ▪ A gazdasági együttműködések (integrátor szervezetek, új típusú szövetkezetek) szerepe felértékelődik. ▪ Önfoglalkoztatás, önfenntartás ösztönzése, szociális szövetkezetek támogatása. ▪ Magas hozzáadott értéket képviselő vállalkozások megtelepülésének támogatása. ▪ Geotermikus energia, termálvíz hasznosítás. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A külső makrogazdasági feltételek nehézsége, negatív gazdasági klíma akadályozó feltételek. ▪ Vármegebéli erős versenytársak jelenléte csökkentik a város iránti befektetői szándékok felerősödését. ▪ Az országos fejlesztési prioritások iránya – tudás, innováció-orientáltság – nem kedvező a városnak. ▪ A turisztikai tendenciák negatívan alakulnak. ▪ Az európai uniós források tekintetében élesedő verseny várható. ▪ A munkaerő alacsony képzettségi szintje miatt nem telepedik meg magas hozzáadott értékű ágazat. ▪ Az ipari területekre nem települnek be újabb vállalkozások. ▪ A szabad vállalkozási övezetek nem kapnak lényeges előnyöket biztosító lehetőségeket. ▪ A helyi vállalkozások nem tudnak külső forrást szerezni.

Az „**2. A helyi hagyományokra és adottságokra alapozó, rugalmas és versenyképes gazdaság, annak diverzifikálása érdekében**” célhoz releváns SWOT megállapítások alapján kerültek kidolgozásra az átfogó cél rész céljai.

Kunhegyes Város gazdaságfejlesztésre vonatkozó célkitűzéseit az „**2. A helyi hagyományokra és adottságokra alapozó, rugalmas és versenyképes gazdaság, annak diverzifikálása érdekében**” átfogó cél rögzíti, melyhez az alábbi rész célok kerültek rögzítésre:

- A vállalkozói infrastruktúra fenntartása **(2.1. rész cél)**
- Munkahelyteremtés, az értékteremtő közfoglalkoztatás, az önfoglalkoztatás elősegítése **(2.2. rész cél)**
- Kisléptékű turisztikai fejlesztések **(2.3. rész cél)**

Részcél 2.1.: A vállalkozói infrastruktúra fenntartása

A legfőbb cél a munkahelyek teremtése, a város és a környék szintén munkahely hiányos kisebb településeinek lakosai számára. Kunhegyes gazdaságának megizmosodása a városnak rendkívül fontos, ugyanakkor lehetőséget teremt a környező települések számára is a városkörnyéki kapcsolatokon keresztül. A helyi székhelyű vállalkozások mellett a város számít a szabad vállalkozási övezetek kedvezményeinek valós kiterjesztésére, és külső tőke bevonására is. Kiegyensúlyozott gazdasági viszonyok megteremtése és fenntartása a több lábon álló (diverzifikált) helyi gazdaság kialakításával, a magas termelékenység biztosításával és a helyi kis- és középvállalkozások megerősítésével történik.

A helyi vállalkozásokat olyan szolgáltatásokkal kell segíteni, melyek segítik a piacra jutást, innovációt ösztönzőek. Strukturált üzleti környezet kialakulását kell előmozdítani, minimalizálni az új üzleti vállalkozások körüli kezdeti akadályokat, és kialakulhat a vállalkozások közötti együttműködés is. A vállalkozások gazdaság vérkeringésébe való eredményesebb bekapcsolódását információk, szolgáltatások biztosításával kell ösztönözni. Ebbe beletartozhat a helyszín biztosításán kívül a menedzsment igény szerinti támogatása és a lakosság számára ingyenes tanácsadó szolgálat kialakítása is.

A kis és középvállalkozások fejlődését az önkormányzat közvetett eszközökkel tudja segíteni. Elsősorban olyan infrastruktúrák és szolgáltatások létrehozásával tud hozzájárulni fejlődésükhöz, amelyek a működési feltételeiket és a piacra jutásukat javítják. Ennek szellemében a gazdasági környezetfejlesztés négy nagy területre fókuszál:

- Kis- és középvállalkozások működéséhez szükséges üzleti infrastruktúrák és szolgáltatások fejlesztése, a termelő ipari vállalkozásokat kiszolgáló üzleti környezet fejlesztése. A célterület magában foglalja a barnamezős, alulhasznosított vagy funkcióvesztett területek, épületek struktúraváltását és gazdasági hasznosulásának segítését, illetve zöld mezős gazdasági területek kialakítását.
- A gazdasági környezetfejlesztés másik iránya a városközpont szolgáltatáskorszerűsítése, befektető-barát városközpont kialakítása város rehabilitációs programok indításával. önkormányzat a belváros rehabilitációja során fontos szerepet tud játszani a szolgáltatások betelepülésének ösztönzésében.
- A helyi mezőgazdasági szereplőkkel együttműködve célunk a minőségi kínálatfejlesztés ösztönzése az élelmiszergazdaságban. Elsősorban olyan helyi termékek létrehozására kell fókuszálni, amelyek helyi mezőgazdasági termékeken alapuló késztermékek. Másrészt kiemelt feladat ezeknek a helyi termékeknek a piacra jutásának segítése, illetve hozzá kapcsolódó keresletélénkítő folyamatok generálása, elsősorban a belső piacokon.
- A szolgáltatásszervezés vonatkozásában elsősorban a hiányterületeken a helyi mikrovállalkozások alapításának, beruházásaik támogatásának ösztönzése és szolgáltató centrumok kialakításával, fejlesztésével.

A négy célterület egyszerre szolgálja a termelő ipari befektetések betelepülésének támogatását, a szolgáltatások és az agrárvállalkozások piacra jutásának segítését.

Kunhegyesen az Ipari övezet az Abádszalóki úttól a Kunmadarasi útig tart, a város peremén végighúzódik. Az ipari övezetbe települt a város ipari üzemeinek jelentős része, azonban nagy kiterjedésű területek kihasználatlanok. Ezek közül a Videoton területe a legnagyobb, de több kisebb bezárt üzem is paragon hever. A 34-es út mellé letelepedett vállalkozások mellett kijelölt ipari területek közművesítése a városi kínálat növelését szolgálják. Ezek hasznosítását a város kiemelt feladatnak tekinti.

Rész cél 2.2.: Munkahelyteremtés, az értékteremtő közfoglalkoztatás, az önfoglalkoztatás elősegítése

A szociális ellátás átalakulásával az önkormányzatoknak a településen élők szociális helyzetének javításával kapcsolatos mozgástere jelentősen leszűkült, a feladatok súlya a segélyezés felől a közfoglalkoztatás felé tolódott. A szociális ellátások átalakulásának hatására a passzív ellátásokban részesülők köre jelentősen visszaszorult. Amikor felmerült a közfoglalkoztatás jövőbeni átalakításának kérdése, abban messzemenő konszenzus mutatkozott, hogy nem szabad visszaállni a (bármilyen) munkateljesítmény nélküli segélyezés gyakorlatára.

A közfoglalkoztatásra is jelentős hatással volt az elmúlt egy-két évben a megváltozott makrogazdasági környezet. A bővülő munkalehetőségek hatására a közfoglalkoztatottak egyre nagyobb része tudott elhelyezkedni a nyílt munkaerőpiacon. A legkönnyebben azok léptek ki a közfoglalkoztatásból, akiknek volt piacképes szakmájuk, fiatalok voltak, vagy pedig csak egy átmeneti helyzet miatt kerültek a közfoglalkoztatásba. A kilépésnek alapvetően három fő iránya van: a nyílt munkaerőpiac, az inaktív státusz és az ellátásokból való kiszorulás. A kiszorulás megelőzése érdekében képzések is kapcsolódnak a közmunkaprogramhoz.

A közfoglalkoztatás szisztematikus használatával a város a nagy tömegű munkanélküli számára képzést, értékteremtő gazdasági tevékenységet, piacképes tudást és gyakorlatot kíván nyújtani, ami a város belső erőforrásait erősítheti meg. A közfoglalkoztatási programelőnyt biztosít egyrészt az állás nélküli személynek azáltal, hogy a közfoglalkoztatás ideje munkavégzésnek minősül, a munkanélküli vagy szociális ellátásnál magasabb jövedelemre tesz szert, másrészt előnyt jelent a foglalkoztatónak, mivel kedvező anyagi feltételekkel (részben a munkaügyi kirendeltség pályázati finanszírozásával) tud ellátni közfeladatokat.

A földrajzi pozíció, tehát a centrumtól való távolság, valamint a centrumok elérhetősége kulcsszerepet tölt be egy település lakosságának foglalkoztatásában és munkalehetőségeiben. Kunhegyes esetében is elmondható, hogy jelentős gazdasági centrum közvetlen környezetében nincs.

A Nemzeti Vidékstratégiával összhangban – a helyi adottságok hasznosításánál a hagyomány és az innováció egyensúlyba kell hozni, a mezőgazdaság fejlesztése így a „hagyományalapú tudástársadalomban” érdekelt. Ezen tudástársadalom figyelembe veszi a vidéki hagyományokat, nem az életforma megváltoztatására törekszik, azonban kihasználja a modern infrastruktúra, a tudás azon előnyeit, melyek a vidéki élet, a vidéki munka könnyítését szolgálják.

A település akkor válik önfenntartóvá, ha az alapvető élelmiszerigényét maga termeli, a fűtéshez szükséges hőt is maga állítja elő úgy, hogy közben a külvilágot kizárja és a lehető legnagyobb arányban csak helyi vállalkozókat foglalkoztat. Ehhez az önkormányzatnak akkora területű saját földre van szüksége, amely biztosítani tudja a felmért élelmiszer-, és energia-szükségleteket. Az önkormányzat mindezt a helyi gazdálkodókkal szorosan együttműködve, termelői csoportokban partnerként való részvétellel kívánja elérni.

Részcél 2.3.: Kisléptékű turisztikai fejlesztések

Kunhegyes közlekedés-földrajzi fekvése miatt nem jellemző az átmenő forgalom sem közúton, sem vasúton. Helyben nagy vonzerővel bíró turisztikai látványosság nem található. A település ugyan része a Tisza-tavi idegenforgalmi régiónak, az idegenforgalmából azonban igen csekély mértékben részesedik. A kunhegyesi turisztikai kínálat nem szerves része a Tisza-tó idegenforgalmi hasznosításának. Jelenleg a települések közötti meghívócserén kívül egy konkrét kapcsolódási pont van, lehet horgászjegyeket kapni a kunhegyesi horgászegyesületnél a Tisza-tóra.

A kilencvenes évek közepén elsők között alakult meg a Kunhegyesi Falusi Turizmusért Egyesület, a város falusi turisztikai kínálata azonban szegényes. A falusi turizmus magát a települést – a környező településekkel együtt – adja el, és ebben Kunhegyes mindez ideig nem bizonyult túl sikeresnek.

Kunhegyes egyik kijelölt városrésze az „E: Turisztikai öv” városrész (143,3 hektáros terület). A turisztika fejlődését visszafoghatja, hogy a városrészben a turisztikai attrakciók, falusi szálláshelyek, látnivalók szomszédságában leromlott, szegregálódó területek találhatók. Érdemes figyelmet fordítani e területek fejlesztésére és a lehetséges vizuális konfliktusok megelőzésére.

A turisztikai fejlesztéseket illetően számos elképzelés látott napvilágot, de még nem fogalmazódott meg egységes szerkezetbe foglalt programként. Elsődleges feladat a turizmus esetleges potenciáljainak pontos meghatározása, azok stratégiai átgondolása, akciótervek készítése.

Kunhegyes turisztikai látnivalói és szálláshelyei a város egész területén megtalálhatók, a turisztikai öv mindössze két kitüntetett intézménynek ad helyet a Városi Strandfürdőnek és a Mikrotérségi Tornateremnek. A Városi Strandfürdő 2008-as felújítása óta nagy népszerűsége tett szert, azonban a gyógyvízzé minősített termálvíz hasznosítása nem lehetséges egész évben, és jelenleg nincs lehetőség gyógyászati célokra használni. A Városi Strandfürdő több mint 7 hektárnyi területén bővítésre alkalmas területek állnak rendelkezésre. A városban az idegenforgalom csekély mértékű, az önkormányzat idegenforgalmi adóbevétele minimális. A Holt-Kakat a várost kettészeli, jelenleg szennyezettnek minősül, a rehabilitációja folyamatban van, amely során új, rekreációs funkciót kap a terület, egyben növeli a város turisztikai vonzerejét. A város a térségben a mozgásszervi gyógyfürdő ellátás központja. Cél a gyógy-idegenforgalom fejlesztése a strand korszerűsítésével, bővítésével és téliesítésével, kemping kialakításával.

A kunhegyesiek nagy álma a lovas hagyományok felélesztése, a lovas turizmus fejlesztése. A településen már működik egy lovarda. A szolgáltatások szélesítése, az állomány növelése, a lovas túraútvonalakhoz csatlakozás és a lovasturisztikai kínálat térségi kibővítése, összehangolása van terítéken.

Kunhegyes turisztikai és gyógyturisztikai kínálatának egész évben igénybe vehető termékpalettájának kialakítása, megfelelő minőségű szálláshelyek biztosítása, a város gazdaságában a turizmus megalapozása, a gazdaság megerősítése és foglalkoztató képességének növelése.

A természeti és táji értékek hasznosítása, akár a természetjáró turizmus fellendítésével, a természeti oltalom alá helyezett vagy helyezendő természeti területeken pihenőhelyek, megfigyelőhelyek kialakításával, valamint azok megközelítését segítő gyalog- és kerékpárutak kialakításával.

Átfogó cél 3.: Az életminőség és életszínvonal javítása, a társadalom rezilienciájának erősítése érdekében

Jelen Településfejlesztési Koncepció elkészítését Megalapozó vizsgálat alapozza meg, melynek Helyzetértékelő fejezete tartalmazza a település SWOT analízisét (Strengths – Erősségek; Weaknesses – Gyengeségek; Opportunities – Lehetőségek és Threats – Veszélyek). Az **„Átfogó cél 3.: Az életminőség és életszínvonal javítása, a társadalom rezilienciájának erősítése érdekében”** célhoz releváns SWOT megállapítások lentebb találhatóak.

Elsőként a rögzített „Erősségek” (Strengths) és „Gyengeségek” (Weaknesses) kerülnek bemutatásra.

Erősség	Gyengeség
Társadalom	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Erős a lokálpatriotizmus, a helyi identitástudat. ▪ Pezsgő kulturális élet jelenléte. ▪ Sokrétű civil szféra, a civil szervezetek több területen is aktívak. ▪ Intenzív az együttműködés a civil szervezetek, az egyházak és az önkormányzat között. ▪ Az aktív korúak aránya a vármegyei átlagnál magasabb. ▪ Az adófizetők aránya magasabb a vármegyei átlagnál. ▪ Javuló foglalkoztatás. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A település lakónépessége tendencia szerűen csökkenő. ▪ Kunhegyes idősödő korfával rendelkező település, mind a járási, vármegyei és országos átlagot is meghaladóan (öregségi mutató/eltartottsági ráta magas). ▪ A halálozások száma rendre meghaladta az élveszületéseket. ▪ Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei járásközpontok átlagát meghaladóan vándorolnak el a településről, növekszik a szelektív elvándorlás mértéke. ▪ Alacsony képzettségi mutatók. ▪ A nyilvántartott álláskeresők aránya a munkaképes korú népesség százalékában a Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei járásközpontok és a magyarországi átlagot is meghaladóan rossz. ▪ Egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem értéke elmarad az országos átlagtól. ▪ Újonnan épített lakások aránya alacsony. ▪ Magas a gazdaságilag inaktív lakosok aránya. ▪ A bűnözés növekedése, „megélhetési bűnözés”, a közbiztonság romlása.
Humán infrastruktúra	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Járásközponttá vált Kunhegyes, a térségi szerepe nő. ▪ A városban az alap- és középfokú közszolgáltatások elérhetőek. ▪ Az Önkormányzat saját városüzemeltető céggel rendelkezik. ▪ A városüzemeltetésben civil kapcsolatok. ▪ Bölcsődei és óvodai ellátás biztosított. ▪ Egyházi intézményfenntartó(k) jelenléte (Kunhegyesi Református Általános Iskola, Óvoda és Családi Bölcsőde Hálózat). ▪ Elismert szakképzés jelenléte (mikro-térségi oktatási központ - Karcagi SZC Nagy László Gimnáziuma, Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Egyes közintézmények infrastrukturális állapota nem megfelelő. ▪ A településen nem található felsőoktatási intézmény vagy annak kihelyezett tagozata. ▪ Az önkormányzat befolyása egyes közszolgáltatások esetében a megváltozott fenntartói viszonyok miatt korlátozott (pl. köznevelés). ▪ Az oktatási intézmények kihasználtsága csökkenő tendenciát mutat, összhangban a demográfiai folyamatokkal. ▪ A kunhegyesi intézmények kihasználása csökken. ▪ Hiányos a szociális ellátás (a szenvedélybetegek és pszichiátriai gondozás feltételei nincsenek meg), szakemberhiány. ▪ A kieső szakemberek helyébe szakképzettséggel nem rendelkező közmunkások kerülnek.

KUNHEGYES VÁROS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

Erősség	Gyengeség
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Egészségügyi alapellátás megfelelően biztosított (az egy házi- és házi gyermekorvosra jutó lakosok száma optimális). ▪ A szociális alapellátás széleskörű működése biztosított. ▪ A szolgáltatások egyenlő elérhetősége biztosított a város, illetve egyes szolgáltatások esetében a térség lakosai számára is. ▪ A közszolgáltatási intézmények belső és külső együttműködése intenzív. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Megszűnt a mezőgazdasági szakképzés a városban, a szakképzés tekintetében nem kompetens a város. ▪ A városban a kórház megszűnt, ápolási intézet lett belőle. ▪ A járóbeteg szakellátás széttöredezett.
Önkormányzati gazdálkodás, településfejlesztés	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A településfejlesztés, településüzemeltetés, vállalkozásfejlesztés, közösségfejlesztés feladatai kerülnek előtérbe. ▪ A normatív szabályozás helyébe a feladatalapú finanszírozás került bevezetésre. ▪ Országos és nemzetközi kapcsolatrendszerrel rendelkező városvezetés. ▪ Önkormányzat és az általa irányított költségvetési szervek működése alapvetően zavartalan, a pénzügyi egyensúly fennáll, a befolyt önkormányzati bevételek és a rendelkezésre álló pénzkészlet biztosítja a kiadások fedezetét. Likviditási hiánnyal nem jellemezhető az Önkormányzat. ▪ Hatékony közmunkaprogram. ▪ Hasznosítható vagyonelemek. ▪ Kijánlható önkormányzati ipari területek. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az iparűzési adó volumene szerény. ▪ Az önkormányzat intézmény-fenntartási és hatósági feladatköre jelentősen visszaszorult. ▪ Megszűnt az önkormányzat személyi jövedelemadóból való részesedése, az illetékbevételek elkerültek a várostól, valamint a beszedett gépjárműadó 40%-a marad a városnál. ▪ Bérletállomány alacsony szintje és minőségi jellemzői. ▪ Relatív szűk humán kapacitás. ▪ A gazdaság adófizető képessége változó alacsony adóerő mellett ▪ Minimális idegenforgalmi adóbevétel ▪ Az ingatlanállomány zömében felújításra érett ▪ Kevés saját bevétel

A továbbiakban az adott átfogó célhoz releváns lehetőségek (külső tényezők: olyan adottságok, amelyeket nem tudunk befolyásolni, de kedvezőek, és rájuk építve kihasználhatjuk az erősségeinket) és a veszélyek (külső tényezők: olyan korlátok, negatív tényezők, amelyeket nem tudunk befolyásolni, és csökkentik a siker esélyeit, kockázatot is jelentenek) kerülnek bemutatásra.

Lehetőség	Veszély
Társadalom	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A nehéz szociális helyzetben lévők célzott támogatása, a szociális gondoskodás fejlesztése. ▪ A társadalmi szolidaritás és kohézió erősítésének, a kirekesztődés megelőzésének, az esélyek javításának igénye, kényszere nő. ▪ Az életmódváltás, fenntarthatóság elvének erkölcsi normává válása. ▪ Az egészség fontosságának felértékelődése, egészségtudatos magatartás elterjedése. ▪ A kvalifikált fiatalabb nemzedék helyben tartása településfejlesztési húzóerő lehet. ▪ Sikeres településmarketing, város és a gazdasági fejlődése vonzóvá teszi Kunhegyest. ▪ A Tisza-tó térségének a társadalmi, gazdasági, turisztikai együttműködés mellett a kulturális, sport és civil területen is összeérik a térség kínálata. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A népesség további öregedése. ▪ A természetes fogyás és az elvándorlás folytatódása. ▪ A helyi gazdaság erősödésének hiányában a munkanélküliség problémája fennmarad. ▪ A tartós munkanélküliség és azzal összefüggő szociális bajok erősödnek egyes társadalmi rétegek tekintetében. ▪ A lakosság polarizáltsága nő, jelentős korlátozó tényezővé válik. ▪ Szociálisan hátrányos, sok esetben a jogkövető magatartásra képtelen társadalmi réteg növekvő aránya. ▪ Az elmagányosodás, bizalmatlanság fokozódása. ▪ A közeli megyeszékhely és régióközpont elszívó hatása erősödik. ▪ A civil szervezetek egymás közötti együttműködésének hiánya.

Lehetőség	Veszély
	<ul style="list-style-type: none"> A Tisza-tó térségében a verseny és nem a kooperáció válik dominánssá.
Humán infrastruktúra	
<ul style="list-style-type: none"> Az alkonygazdaság fejlesztése, szolgáltatásainak bővítése. A megváltozott munkaképességűek ellátása. Az idősek, betegek átmeneti ellátásának fejlesztése. A mentálhigiénés segítségnyújtás fejlesztése. A középületek akadálymentesítése minden rekonstrukciónál. A gazdaság- és vállalkozásfejlesztési funkciók erősödése, városmarketing. Megújuló energiahasznosítás iránti igény növekedése (energiafüggőség oldása a rentábilis intézményüzemeltetés érdekében). A duális szakképzés és a térségi foglalkoztatási paktum az oktatási rendszer reformját, a piaci igényekhez igazodó képzési portfólió kialakítását segíti. Felsőfokú képzés meghonosítása (a helyi és betelepült piaci szereplők igényeihez igazítva). 	<ul style="list-style-type: none"> A munkakörnyezetek változásaihoz (pl. Ipar 4.0. diktálta elvárások) nem illeszkedik a jövőbeni képzési portfólió. A közeli gravitációt központok elszívó hatása a humánerőforrásra. További feladatelvonás az intézményrendszer egyes elemeinek elsorvadását eredményezheti. A jelenleg térségi szinten működő feladatellátás besűkülése. A kedvezőtlen demográfiai folyamatok az oktatási intézményekben fölösleges, az egészségügyi és szociális intézményekben hiányzó kapacitásokat generálhatnak. A helyi adóbevételek csökkenése.
Önkormányzati gazdálkodás, településfejlesztés	
<ul style="list-style-type: none"> Sikeres Városmarketing tevékenység; Kunhegyes vonzó célponttá válik a befektetők körében. Az – intézményfenntartóiból gazdaságfejlesztői és területfejlesztési szerepkörrel törvényi szabályozással felruházott – önkormányzat decentralizált gazdaságfejlesztés fontos helyi szereplőjévé válik. Az értékkeremtő közmunkaprogram folytatása, erősítése. Foglalkoztatási paktum. A területfejlesztési feladatok a szubszidiaritás és az arányosság elvének megfelelő elvégzése. Az önkormányzati beavatkozások a magánérs beruházások számának növekedését eredményezhetik. Településrendezési szerződésekben rejlő lehetőségek kihasználása. 	<ul style="list-style-type: none"> Az önkormányzatok feladat- és hatásköre kedvezőtlenül alakulhat. Az önkormányzatok állami forrásai/ támogatásai csökkennek. Az önkormányzat állami költségvetésből történő finanszírozásának csökkenése miatt a rendelkezésre álló fejlesztési forrásokat a működésre kell fordítani. Kunhegyes Város nem tudja teljes mértékben kiaknázni a járási központi szerepköréből adódó lehetőségeket.

Az „**3. Az életminőség és életszínvonal javítása, a társadalom rezilienciájának erősítése érdekében**” célhoz releváns SWOT megállapítások alapján kerültek kidolgozásra az átfogó cél rész céljai.

Kunhegyes Város társadalmi célkitűzéseit az „**3. Az életminőség és életszínvonal javítása, a társadalom rezilienciájának erősítése érdekében**” átfogó cél rögzíti, melyhez az alábbi rész célok kerültek rögzítésre:

- Társadalmi megújulás és a szegénység mérséklése **(3.1. rész cél)**
- Humán infrastruktúra minőségi fejlesztése **(3.2. rész cél)**
- Demokratikus helyi kormányzás, hatékony önkormányzatiság **(3.3. rész cél)**

Részcél 3.1.: Társadalmi megújulás és a szegénység mérséklése

Kiegyensúlyozott társadalmi viszonyok megteremtése és fenntartása elképzelhetetlen a demokratikus döntéshozatal, a közösséget összetartó szolidaritás és a terhek igazságos elosztása, a szegregáció elleni küzdelem és a testileg és lelkileg egészséges társadalom kialakulásának elősegítése nélkül.

Cél Kunhegyes Város lakosságának népességmegtartó és népességvonzó képességének javítása. Ennek jegyében Kunhegyes célja egy olyan hosszútávú településfejlesztési elképzelés megvalósítása, amely az emberek és a közösség értékeire építve, a hagyományokat ápolva nyújt esélyt a vidéki élet megbecsültségének és vonzerejének helyreállítására, a településen élők életminőségének átfogó javítására. A település kiemelten fontosnak tartja a Kunhegyesről történő elvándorlás megállítását, a fiatalok számára a helyben maradásra, az iskolák, az egyetem elvégzése után a hazatérésre ösztönző feltételek kialakítását, képzett, világlátott fiatalok vidékre költözésének segítését, a gazdálkodás és a vidéki élet vállalásával összekötött gyerekvállalás segítésével a demográfiai egyensúly helyreállítását.

Kunhegyes Város Önkormányzat 2013-ban megfogalmazta a Helyi Esélyegyenlőségi Programját. A település küldetésének tekinti, hogy mindenki számára egyenlő hozzáférést nyújtson a foglalkoztatáshoz, a különböző szolgáltatásokhoz, az aluliskolázottság megszüntetéséhez, különös tekintettel az esélyegyenlőség szempontjából a munkanélküliekre, a mélyszegénységben élőkre, a romákra, a gyerekekre, az idősekre, a nőkre és a fogyatékkal élőkre. Nem elegendő annak biztosítása, hogy a hátrányos helyzetű személyeket a többiekkel azonos jogok illessék meg, az esélyegyenlőség eléréséhez olyan intézkedésekre van szükség, amelyek a hátrányokat csökkentik, megszüntetik. Ezen célok eléréséhez szükséges intézkedéseket a HEP mellett jelen Településfejlesztési koncepció is tartalmazza.

Cél az alacsony státuszú, teleszerű lakhatási körülmények között élő marginalizált csoportok mobilizációjának és lakhatási körülményeinek javítása. A szegregátumok és leszakadással veszélyeztetett településrészek esetében a lakhatási körülményeket javítani kell, a lakások felújításával és a komfortfokozatuk emelésével. Az érintett településrészek közszolgáltatási, gazdasági-, és egyéb funkciókkal való ellátottságát emelő infrastrukturális fejlesztések szükségesek (épületek, utak, járdák, zöldfelületek stb. építése, felújítása). A társadalmilag leromlott területek esetében kiemelten fontos az érintett, zömében roma lakosság szociális kohéziójának az erősítése. Ezt a közösségformálást erősítő terek, létesítmények és kulturális intézmények fejlesztése szolgálja. Fontos, hogy komplex programok szükségesek, melyek infrastrukturális és soft elemeket ötvöző fejlesztéseket foglalnak magukba, egymás hatását erősítve járulnak hozzá a lakosság szegregálódása és a településrészek leszakadásának az enyhítéséhez. A társadalmi integráció és a rehabilitáció egyik kulcskérdése, hogy a hátrányos helyzetű és a megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci esélyeit javítani kell egy magasabb képzettségi szint vagy egy keresettebb szakma megszerzésével.

Az Önkormányzatnak szükséges élénkítenie, mélyítenie kapcsolatát a helyi civil szervezetekkel és egyházakkal, amelyek szintén fontos szereplői a szolidáris és befogadó társadalom megvalósításában, és több reintegrációs program megvalósításával járultak már hozzá a marginalizált csoportok felkarolásához. A széles körű partnerség során a szegénység újratermelődésének megakadályozása érdekében komplex megközelítéssel a szegénységet tartósan megakadályozó foglalkoztatási programok kapcsán a helyi gazdasági szereplőkkel, a minőségi munkavállalást lehetővé tevő oktatási-képzési programokkal kapcsolatban a nevelés-oktatási rendszerben résztvevőkkel (állami szervek, civil és egyházi szervezetek, egyetemek, oktatással foglalkozó vállalkozások) közösen szükséges a beavatkozásokat megvalósítani. A társadalmi gazdasági javakhoz történő egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása, a társadalmi összetartozás, a lokálpatriotizmus erősítése csak átfogó –több ágazatot, szakterületet érintő –programokon keresztül valósulhat meg hatékonyan és eredményesen.

Részcél 3.2.: Humán infrastruktúra minőségi fejlesztése

A lakosság érdeklődését felkelteni és kielégíteni saját életkörülményeik önálló alakítása iránt a társadalmi részvétel, az együttműködés, az önrendelkezés lehetőségeit biztosító intézmények, lehetőségek kialakításával lehet. Egyesületek és a lakossági kezdeményezések egyéb formái, tevékenységeikkel igen előnyösen szolgálhatják a kisvárosi életminőség javulását, mindenkinek alkalmat kínálva arra, hogy magát is aktivizálja. Azoknak, akik fontolgatják, hogy Kunhegyesre költözzenek-e vagy se, fontos döntési szempont ennek a közösségi aktivitásnak a megléte. A közösség élénksége így közvetett módon is befolyásolja a fejlődés esélyeit, új lehetőségeket kínálva az idegenforgalmi kínálat, a helyi ellátás gazdagításához. Kunhegyes átfogó célja közé tartozik a demográfiai egyensúly helyreállítása, a településről történő elvándorlás megállítása és megelőzése. Ezen cél elérésének fontos eszköze minden olyan program, szándék, intézkedés, ami a családok biztonságérzetét növeli annak érdekében, hogy merjenek gyermekeket vállalni.

Ahhoz, hogy egészséges, megújulásra képes társadalom és helyi közösség jöjjön létre tudatos településpolitikával, szemléletformálással, családok számára vonzó, gyermekvállalást támogató intézkedésekkel lehet tenni. A település vezetése részéről ez elsősorban nem anyagi, hanem mindössze szervezési kérdésekről, odafigyelésről szól. A családbarát település eszméje a teljes életpályára ki kell, terjedjen. A gyermekellátási intézményekkel való sűrű ellátottság (a korai fejlesztőközponttól, a családi napközitől, pár órára is igénybe vehető gyermekfelügyelettel kezdve), a teljes körű gyermeknevelési modell (iskoláztatás, tanórán kívüli szakkörök, tanfolyamok mellett ide tartoznak a helyben-tartási támogatások is) megteremtése mellett igen fontos, hogy az infrastruktúra hálózat, a közösségi terek és - programok kialakítása is ezen elv mentén történjen. A városfejlesztés során fontos feladat az emberek közti viszonyok erősítése. Az ebből fakadó legfontosabb feladatok közé tartozik a családi és a munkahelyi feladatok összehangolását segítő szolgáltatások kialakítása; az idősek helyi ellátása.

A legnagyobb társadalmi és demográfiai problémákat a fiatalok elvándorlása, az elöregedés, az újratermelődő mélyszegénység, a szétesett helyi közösségek jelentik. Elsősorban ezeknek a folyamatoknak a megfordítása, megállítása érdekében szükségesek a közösségvezérelt közösségfejlesztések támogatása, melynek célja a helyi közösségek megerősítése. A helyi kötődés erősítése, a lakossági identitás pozitív irányú orientálása egy tudatosabb, értékőrző közösségi modell alapja. A helyi identitás erősítésére tett erőfeszítések a globalizáció és a gazdasági folyamatok által teremtett társadalmi kihívásokra adott válaszreakciója a város fejlesztési stratégiájának. Ez egy rendkívül komplex emocionális és szociológiai kérdés az individuum szintjén, amelyet a családi, oktatási, kulturális, vallási tényezők egyszerre alakítanak, a városnak alapvetően ezt a területet kommunikációs, marketing eszközökkel lehet kezelni, és emellett több területen szükséges párhuzamosan beavatkozni (oktatás, kultúra, civil szféra).

Az egészségügyi alapellátás minőségének fenntartása, annak fejlesztése, szükség szerinti kapacitás növelése alapvetően az önkormányzati gazdálkodás lehetőségein illetve az önkormányzat abszorpciós képességén múlik. Kunhegyes járásszékhely szerepe miatt viszonylag jó abszorpciós képességgel rendelkezik, fontos, hogy az egészségügyi alapellátás fejlesztésekor a területi egyenlőtlenségek kiküszöbölésére törekedjen. Fontos, hogy az egészségügyi ellátórendszer fejlesztése a szociális ellátórendszerrel összhangban történjen. Kiemelten fontos terület ezen kívül a fiatalok bűnmegelőzéséhez, valamint a hátrányos helyzetű csoportok védelméhez kapcsolódóan a prevenció és a családvédelem erősítése, szorosan kapcsolódva az egyházi és közösségi kezdeményezésekhez. Feladat az egészségügyi és szociális rendszer minőségének fejlesztése mind infrastrukturális, eszközellátottság és tartalmi szempontból.

A településen az egyházi fenntartású humán infrastruktúra jelenléte jelentős, kiemelten a Kunhegyesi Református Egyházközség a nevelés-oktatás (Kunhegyesi Református Általános Iskola, Óvoda és Családi Bölcsőde Hálózat [intézményi OM azonosító: 200639]) és a szociális ellátórendszer (SAREPTA Idősek Otthona) területén is szereplő. Az egyházi fenntartású nevelés-oktatási intézmények kihasználtak, ezekkel kapcsolatban folyamatos fejlesztési igénnyel bír az Egyházközség.

A református óvoda újabb csoportszobával való bővítése már folyamatban van, mutatva az intézmény iránti érdeklődést.

A Városháza melletti általános iskolaépület teljes körű felújítása és tornaterem építését tervezi az Egyházközség, megteremtve a minőségi oktatás feltételeit illetve a mindennapos testneveléshez szükséges infrastruktúrát. Hosszabb távú tervei között szerepel a Kunhegyesi Református Egyházközségnek, hogy a középfokú oktatásban is szerepet vállal a településen: középfokú egészségügyi képzés és sport tagozatos gimnázium (kosárlabda akadémia) beindítása tervezett.

A településen működő Siloám Gyógyászati és Konferenciaközpont a Kunhegyesi Református Egyházközség fenntartásában működik, mely helyet kíván adni református és más felekezetű, valamint világi csoportoknak, erdei iskoláknak, ifjúsági csoportoknak, szakmai konferenciáknak, továbbképzéseknek, work shopoknak, családoknak, valamint pihenni vágyó üdülő vendégeknek. A gyógyulni vágyók (TB támogatott kezeléseket gyógyászati részlegben felvevők) részére jutányos áron biztosítanak szálláslehetőséget.

A Siloám Gyógyászati és Konferenciaközponttal kapcsolatban is jelentős fejlesztési elképzelései vannak a fenntartó/üzemeltető Református Egyházközségnek: napkollektor telepítésével a megújuló energiaellátás biztosítása, újabb termálkút fúrása) és családi rendezvénytér kialakítása.

Továbbá Kunhegyesen található a buddhista Mahámudrá Meditációs Központ, mely nemcsak a magyarországi buddhisták által gyakran felkeresett, hanem nemzetközi szinten is jegyzett buddhista központ. A helyi buddhista gyülekezet Holisztikus Gyógyító Központ létrehozását tervezi, mely tovább növelheti a vallási motivációval a településre érkezők számát.

Az állam, a helyi önkormányzat, a civil szervezetek és az egyházak között a feladatok felosztását, azok finanszírozását, segítségét lehetőség szerint az esélyegyenlőség biztosításával és a rentabilitás elvének figyelembevételével szükséges megoldani, és teret engedni a civil szervezeti és egyházi kezdeményezéseknek, a már működő civil szervezeti és egyházi humán infrastruktúra fenntartását pedig segíteni szükséges.

Részcél 3.3.: Demokratikus helyi kormányzás, hatékony önkormányzatiság

A demokratikus helyi kormányzás a jó kormányzást (demokratikus döntéshozatalt, a döntés előkészítésben való közösségi részvételt, a konszenzusra való törekvést) és a közönség fenntartható fejlődés melletti elkötelezettségét jelenti.

Cél a közszolgáltató rendszereknek minőségi fejlesztése, ügyfélbaráttá tétele. Erre alapozva egy szolgáltató és gondoskodó város víziója fogalmazódik a következő fejlesztési periódusban, ahol a városi közszolgáltatások ügyfélbarátok és szolidárisak.

A városi lakosság magasabb szintű bevonása szükséges a településfejlesztés folyamatába. A fejlesztések intenzívebb társadalmasításával a lakosság adott beavatkozásokkal kapcsolatos elfogadása is nő. A civil szféra szereplőivel szükséges intenzívebb kapcsolattartás, érintettség esetén adott beavatkozás tervezési folyamatainak bevonásával, a megvalósítás során aktív részvevőként való pozicionálással erősödik az önkormányzati vezetés és a lakosság kapcsolatának minősége. A demokratikus helyi kormányzás feltételezi, hogy az önkormányzat lehetőségeihez képest járuljon hozzá a civil szervezetek működési feltételeinek biztosításához és az egyházak működési feltételeinek biztosításához.

Ehhez a részcélnél kapcsolódóan fontos megjegyezni, hogy Kunhegyes – nagysága, lakosság száma szerinti lehetőségeikhez mérten – szükséges, hogy határozottan elinduljon az „okos város” („smart city”) fejlődési irányba. Egy okos város működésénél alapvető elvárás az alábbi négy horizontális alapelv megvalósulása:

- szolgáltatások minőségének és hatékonyságának javítása
- energia és más erőforrások takarékosabb felhasználása
- állampolgárok bevonása és életminőségük javítása
- gazdaságilag önfenntartó rendszerek megalkotása

Az okos város elsősorban a fenntarthatóság, a hatékonyság és a széleskörű részvétel fejlesztési prioritásai mentén csoportosít szolgáltatásokat, döntési mechanizmusokat és infokommunikációs technológiai megoldásokat. Az okos város olyan szolgáltató város, amely a szervezés különleges módszertana és korszerű eszközei által koordinált/összekapcsolt városi funkciókat és lehetőségeket biztosít polgárai számára, amelyek a hagyományos fejlesztési gyakorlattal nem elérhetők. Az okos város a településfejlesztést új minőségi szintre emeli. Okos városnak lenni egy folyamat, a folyamatos fejlesztés útja. Kunhegyes Város tekintetében szükséges stratégiai szinten beazonosítani és kidolgozni azokat az okos város elvhez illeszkedő elemeket, amelyek fejlesztése mentén Kunhegyes elindulhat a hatékony városüzemeltetést biztosító okos várossá válás irányába.

Átfogó cél 4.: A minőségi városi épített és természeti környezet fejlesztése, fenntartható települési környezet érdekében.

Jelen Településfejlesztési Konceptió elkészítését Megalapozó vizsgálat alapozza meg, melynek Helyzetértékelő fejezete tartalmazza a település SWOT analízisét (Strengths – Erősségek; Weaknesses – Gyengeségek; Opportunities – Lehetőségek és Threats – Veszélyek). Az „**Átfogó cél 4.: A minőségi városi épített és természeti környezet, fejlesztése, fenntartható települési környezet érdekében.**” célhoz releváns SWOT megállapítások lentebb találhatók.

Elsőként a rögzített erősségek (Strengths) és gyengeségek (Weaknesses) kerülnek bemutatásra.

Erősség	Gyengeség
Táj, környezet	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kunhegyes igazgatási területe a Tisza folyó völgyében az Alföldi tájegység Nagykunság nyugati határában a Tiszafüred- Kunhegyesi sík kistájához tartozik. ▪ Jelentős számú egyedi természeti értékek (Bige-fertő, vadkörtefás liget, Gergely-halom, Fűzfás dűlő-sor, belterületen végighúzódó Kakat-ér változó szélességű medre, partjai). ▪ A település igazgatási területe a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság működési területén, annak felügyelete alá tartozik. ▪ Európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek a Natura 2000 területek jelenléte (Kecskereki-pusztaság és környéke). ▪ Jó minőségű, gazdálkodásra alkalmas területek. ▪ Kevés a korlátozottan hasznosítható terület. ▪ Több csatorna található a város közigazgatási területén. ▪ Vannak még hasznosított tanyák. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Illegális hulladéklerakás. ▪ Az turisztikai és rekreációs célokat szolgáló tevékenységek és a fészkelőhelyek, és élőhelyek zavartalanságának veszélye, konfliktusa. ▪ A település környezetében található, illetve a belterületén lévő használaton kívüli majorok romló állapotú épületei, ipari létesítmények elhagyott építményei, rendezetlensége. ▪ Az anyagnyerő helyek, agyaggödrök rendezetlensége, gyomfajokból álló növényzete. ▪ Kritikus alacsony arányú erdőszűcs, abból is igen kevés a természetközeli erdő. ▪ Magas a monokultúras szántóterületek aránya, ami a biológiai sokszínűség szempontjából rendkívül kedvezőtlen. ▪ Kevés a mezővédő erdőszűcs aránya. ▪ Alacsony a természetközeli társulások aránya. ▪ Belvízi helyzet. ▪ Árvízi helyzet.
Zöldfelületi rendszer	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A település biológiailag aktív felületeinek nagysága a belterület méretéhez képest is jelentős. ▪ Kunhegyes zöldfelületi rendszere a város centrumában található igényesen kialakított parkok, közhasználatú zöldterületek válogatott növény-együtteseiből, az intézmények rendszeresen gondozott kertjeiből, a jelentős területű zöldfelületi intézményeinek (sportterületek, sírkertek) az eltérő szélességben fásított utcákon keresztül a külterületre is „áthúzódó”, természetközeli területekből (Kakat-ér mente, záportározók) tevődik össze. ▪ Az utóbbi években a település-központok rehabilitálására, revitalizálására kiírt európai uniós pályázatok hatására új zöldfelületi elemek létesültek (játszóter), illetve a meglévő zöldfelületek új funkciókkal bővültek. (kisebb közösségi rendezvények tartására is alkalmas pihenőhelyek kialakítása). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jelentős számú a nagyfelületű, a település középső és déli részét uraló mélyebb területeken lévő kertépítészeti sem kialakított, helyenként vízjárta, természetközeli állapotú zöldterületek (volt agyaggödrök területe,) a lakóterületek közvetlen közelében (Kuthan vezér utca, Móricz Zsigmond utca, Vadász utca). ▪ Az utcák kereszteződésében, elágazásában meglévő kis zöldterületek, kisebb közterek rendezése, korszerűsítése (az erre fordítható anyagi- és emberi erőforrástól függően) lassan megy végbe. ▪ A városon áthaladó Kakat-ér mentének jelenlegi állapota. ▪ Szárazt terület, viszonylag kevés csapadék. ▪ A településen nem alakult ki egységes városkép, a beépítés jellege igen változatos képet mutat. ▪ Elsősorban a külterületi részeken problémát jelent az illegális hulladéklerakás. ▪ Elektromos léghozzájárulások vizuális problémát jelentenek.

KUNHEGYES VÁROS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

Erősség	Gyengeség
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Strandfürdő területén kemping és szabadtéri színpad is található. Kunhegyesen a strand szomszédságában lévő a Siloám Gyógyászati és Konferenciaközpontot. ▪ Zöld városrész kialakítása a Kakat-ér mentén Kunhegyes belterületén (TOP-2.1.2-15-JN1-2016-00009) projekt folyamatban. ▪ Nagyszámú kondicionáló hatású zöldfelülettel is bír a település. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ipari területek, tájba illesztése nem történt meg. ▪ A tanyák állapota nem megfelelő.
Épített környezet	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Műemlékek és műemléki környezet megléte. ▪ Helyi védett épületek magas száma. ▪ Megkezdődött a védett épületek megóvása, felújítása ▪ Régészeti lelőhelyekben gazdag terület. ▪ A városban 5 országos és több helyi védettségű épület található. ▪ Helyi utcaképi védelme. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A város belterületén lévő üresen álló területek. ▪ Kakat – csatorna jelenleg gondozatlan területe. ▪ A város épületállományában magas az félkomfortos és komfort nélküli lakások aránya. ▪ Az épületállomány energiahatékonysága rossz. ▪ A védett épületállomány alulhasznosított. ▪ Szegregátumok növekedése. ▪ Előregedő, kiüresedő tömbök. ▪ Tanyavilág pusztulása. ▪ Konfliktussal terhelt területek azok a felhagyott lakóingatlanok, melyeken bontásra váró, vagy elbontott épületek található. Ugyancsak szlömösödött terület a külterületen fellelhető felhagyott major és tanya területek.

A továbbiakban az adott átfogó célhoz releváns lehetőségek (külső tényezők: olyan adottságok, amelyeket nem tudunk befolyásolni, de kedvezőek, és rájuk építve kihasználhatjuk az erősségeinket) és a veszélyek (külső tényezők: olyan korlátok, negatív tényezők, amelyeket nem tudunk befolyásolni, és csökkentik a siker esélyeit, kockázatot is jelentenek) kerülnek bemutatásra.

Lehetőségek	Veszélyek
Táj, környezet	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kakat-ér teljes rekonstrukciója. ▪ Mezőgazdasági tájhasználat során a gazdasági szempontok (szántóföldek hozamának növelése) érdekében történő talajerő-utánpótlás és a kívánatos kemikális környezetterhelés csökkentése. ▪ Védő fasorok telepítése, vizuális konfliktusok csökkentése, megszüntetése a zöldfelületi rendszer bővítésével. ▪ Utcáfásítás, zöldfelületi biodiverzitás növelése. ▪ Kertségek (kiskertek, gyümölcsösök) az Érpárt táji jellegzetesség megtartása (célszerű és hasznos fenntartása, újrahasznosítása, újratelepítése). ▪ A természetjáró turizmus élénkítése, szabadidős programok bővítése (Kakat-ér). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az turisztikai és rekreációs célokat szolgáló tevékenységek és a fészkelőhelyek, és élőhelyek zavartalanságának veszélye, konfliktusa. ▪ Mezőgazdasági művelésből, állattartásból adódó környezeti terhelés. ▪ Idegenhonos növényfajok inváziója, gyomfajok megjelenése, terjedése, valamint a legeltetés és a kaszálás hiánya miatt a legelők cserjésedése, erdősődése. ▪ A természeti erőforrások túlzott igénybevétele. ▪ A természeti-környezeti értékek (élővizek, növény- és vadállomány) károsodnak az ökológiai szemlélet hiányában. ▪ Környezetterhelő ipari létesítmények települnek be a városba. ▪ A kunhalmok megrongálása (elhordják az emberek). ▪ A pályázatokhoz szükséges önrész hiánya. ▪ Az időjárási viszonyok egyre szélsőségesebbé válnak. ▪ Helytelen földhasználat.
Zöldfelületi rendszer	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A meglévő közparkok, közkertek korszerűsítése. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A szükséges erdősítések, fásítások elmaradása.

Lehetőségek	Veszélyek
	<ul style="list-style-type: none"> A közcélú zöldfelületi fejlesztések elmaradása forráshiány, vagy egyéb célra történő igénybevétel miatt.
Épített környezet	
<ul style="list-style-type: none"> Kakat – csatorna rekonstrukciója. Alulhasznosított területek revitalizációja. Lakóterületfejlesztés. Felhagyott épületállomány felszámolása. 	<ul style="list-style-type: none"> Szlömösödési folyamatok. A közművezetők, műemlékek állapota működési forráshiány okán romlik A fejlesztési források önerő hiányában elérhetetlenek maradnak.

Az „**4. A minőségi városi épített és természeti környezet, fejlesztése, fenntartható települési környezet érdekében**” célhoz releváns SWOT megállapítások alapján kerültek kidolgozásra az átfogó cél rész céljai.

Kunhegyes Város épített és természeti környezettel kapcsolatos célkitűzéseit a „**4. A minőségi városi épített és természeti környezet fejlesztése, fenntartható települési környezet érdekében.**” átfogó cél rögzíti, melyhez az alábbi rész célok kerültek rögzítésre:

- Épített környezet, „zöld” Kunhegyes **(4.1. rész cél)**
- A természeti környezet megőrzése, fejlesztése **(4.2. rész cél)**
- Alacsony presztízsű lakóterületek fejlesztése **(4.3. rész cél)**

Jelen átfogó cél tekintetében kiemelten figyelembe veendő az örökségvédelmi szempontok! A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Kötv.) 3. és 5. §-ai értelmében, a kulturális örökség védelme érdekében a köz- és magáncélú fejlesztéseket – így különösen a terület- és településfejlesztés, terület- és településrendezés és az ezzel kapcsolatos beruházások tervezését az örökségvédelemmel – a régészeti és műemléki értékek védelmével – összhangban kell végezni.

Rész cél 4.1.: Épített környezet, „zöld” Kunhegyes

A működő, élő települések állandó jellemzője a változás. Az Önkormányzat feladata a lakosság változó igényeinek minél teljesebb kielégítése, az emberhez méltó környezet és a folyamatos megújulás feltételeinek megteremtése, továbbá a város területén elhelyezkedő ingatlanokkal kapcsolatos közösségi-és magánérdekek összehangolása. Mindez Kunhegyes szellemi-, környezeti-és tárgyi hagyományainak, adottságainak tiszteletben tartását, hatékony felhasználását, továbbá megújítását jelenti, és a szép, egészséges, kényelmesen használható városi környezet létrehozását célozza.

A település arculatának meghatározói a hatalmas méretű református templomon túl a közintézmények, a rendezett terek, parkok, a Kakat partja és sétánya melynek rehabilitációja folyamatban van, a szépen gondozott, fásított közterületek, a rendezett lakóutcák. A település központi intenzívebb beépítésű területén túli városgyűrű családiházias területei kertvárosias külsőt hordoznak, elsősorban kertes családiházakkal, kisebb vállalkozásokkal, beékelődő telephelyekkel. A településarculatot meghatározza a központi rész településképi szempontból meghatározó intézményei a főutak mellett, melyek épülettömegével kiemelkednek a környező családiházias részből. Településképi szempontból a két templom környezetből kiemelkedő tornya meghatározó és a védett épületek külső homlokzati megjelenése teszi sajátossá Kunhegyes településkéjét.

Kiegyensúlyozott környezeti viszonyok megteremtése és fenntartása elképzelhetetlen az autonóm település elveinek érvényesítése, a jó minőségű termőföldek védelme, az ökológiai szempontból előnyös adottság megőrzése, tájhasználat tudatos alakítása, a természetes és épített környezet értékeinek védelme, a zöldfelületek, rekreációra szánt területek növelése nélkül.

A policentrikus település – mint korszerűnek tekinthető szerkezet – azt jelenti, hogy oldani kell a település egyközpontúságát, létre kell hozni az egyes településrészek alközpontjainak rendszerét. A policentrikus település alközpontjainak feladata elsősorban a településrészek eltérő adottságaiból eredő funkciók hangsúlyozása (pl. városközpont – intézményközpont, turisztikai központ, gazdasági központ, stb.). A policentrikus település létrehozása tudatos tervezést és szabályozást igényel. Az alközpontok között kiemelt jelentőségűek azok, amelyek a településre érkezőket fogadják (kaputárségek). A cél, hogy minden településrésznek meglegyen a maga „főtere”.

Fontos cél az energiahatékonysági beruházások folytatása mind a közszolgáltatások terén (pl. közvilágítás korszerűsítés, a termálenergia felhasználásának további kiterjesztése, önkormányzati intézmények értéknövelő és energiatakarékos felújításai), mind a lakóingatlanok energiahatékonyságát javító fejlesztéseknél (pl. a megújuló energiák támogatásával).

A még hiányzó és/vagy felújítandó infrastruktúrák (bel- és csapadékvíz elvezető csatornák, ivóvízhálózat teljes kiépítése és a régi hálózat rekonstrukciója, a csatornahálózat teljessé tétele, a villamos- és gázhálózat bővítése) teljes körű kiépítése illetve felújítása.

Kiemelt jelentőségű a jelenleg degredálódó, leszakadással fenyegetett településrészek, szegregált területek integrált programjának megvalósítása, lakókörnyezet fizikai megújításának folytatásával és a felzárkózást, esélyeket növelő beavatkozásokkal, melyek az érintett célcsoportokra szabott speciális tartalommal valósulnak meg. Kapcsolódóan az előbbiekhöz, szükséges az önkéntesség népszerűsítése, társadalmi felelősségvállalás erősítése.

A település épített örökségének megőrzése az épített környezet alapvető minőség-védelmét adja. A műemléki védettségű épületek rekonstrukcióinak bevonása javasolt a funkcióbővítő integrált fejlesztések körébe, amely javítja az ellátási színvonalat, segíti az identitástudat megerősítését. Jelen rész cél helyes értelmezéséhez kiemelten fontos az örökségvédelmi szempontok, Kunhegyes Településképi arculati kézikönyvének iránymutatásai és a településképi védelméről szóló önkormányzati rendelet figyelembe vétele!

Részcél 4.2.: A természeti környezet megőrzése, fejlesztése

A település határát a természeti értékek gazdagsága jellemzi. Sokszínű élővilágnak adnak otthont a rétek, legelők és a szántóföldek, valamint a kiterjedt vízállásos, mocsaras területek széles határsávjai. Kunhegyes közigazgatási határán belül felmért természeti területek (külön nem védett gyepek, erdők, nádasok, egyéb vízállások és vizes területek stb.) vannak. Kunhegyest a „Hortobágy Nemzeti Park védőzónája” megnevezésű, kiemelten fontos minőségű érzékeny természeti terület érinti, kiemelt közösségi jelentőségű természetmegőrzési területek a Kecskereki-puszta és környéke.

A táji adottságoknak megfelelő tájhasználat a legkézenfekvőbb gazdaságfejlesztési cél, melyet a lehető legnagyobb mértékben ki kell használni. A mezőgazdasági táj művelése, valamint helyi termék előállítás a turizmus alapjául is szolgál.

A természeti értékek, a biodiverzitás megőrzéséhez szükséges a jelenleg érvényes védelmek megerősítése. A természeti és tájképi értékek megőrzésében, veszélyeztetettségük csökkentésében szerepet kell, hogy kapjon a velük határos lakóterületi fejlesztések koordinálása. Mivel a természeti területek sok esetben a rekreáció színterei is egyben, megőrzésük szempontjából további lényeges feladat azok tehermentesítése.

A klímaváltozással kapcsolatos személetformálás és a helyi klímastratégiák kidolgozása révén bővülnek a lakosság, a helyi köz- és gazdasági szereplők klímaváltozással összefüggő ismeretei, aminek következtében javul a klímaadaptációs intézkedések végrehajtásának hatékonysága. A környezet védelme így a zöldfelületek fejlesztésével (mikroklimatikus hatások biztosítása), a víz, a levegő, a talaj, a klíma és az élővilág védelmének erősítésével, a város-sziluetttel védelme, kilátásvédelem megvalósításával tervezett.

A település szerkezetét a fenntartható környezet alapelveinek megfelelően és a zavaró egymásmelletti ségek, konfliktusforrások kiiktatásával, de legalább azok mérséklésével kell alakítani.

A településrészek beépítési sűrűségének növelése sok esetben a gazdaságos fenntarthatóság feltétele, a túlzott sűrűség miatt keletkező konfliktusok azonban problémákhoz vezethetnek, ezért differenciált kezelésük szükséges.

A szétterülő városszerkezet nehezen működtethető, így a kifelé vonzó fejlesztések a város hatékonyabb működésének ellenében hatnak, így indokolatlan a város további növekedése a szabadterületek rovására. A fenntartható fejlődés szempontjából kedvező, ha a város beépítése intenzív, megfelelő sűrűségű, minél kisebb területet foglal el, minél több a természeti környezet, minél kevesebb az épített. Ez esetben a város működése is gazdaságosabb, a környező értékes mezőgazdasági területek hozzájárulnak a város gazdaságának kiegyensúlyozottságához, a megkímélt természeti terület lehetőséget biztosít a város lakói számára a rekreációhoz, a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

Részcél 4.3.: Alacsony presztízsű lakóterületek fejlesztése

A szegregálódó településrészek lakosságát a nagyfokú képzetlenség és a magas munkanélküliség mellett erősen jellemzi az inaktivitás és az átlagtól jócskán elmaradó jövedelem is. A kétkezi munka kereslete iránti visszaesés mellett a mezőgazdaság zsugorodásának folyamata még mindig zajlik, ezzel a meglévő munkalehetőségeket tovább szűkítve, valamint az alacsony képzettségűek kilátásait rontva. Megoldásként kínálkozna az elvándorlás, azonban az alacsony képzettségi szint akadályozó tényező a kunhegyesiek esetében is. A leszakadó rétegek körében nem ritka az jogcím nélküli lakáshasználat, a napról-napra élés. A szociológia értelmezése szerint szegrációról beszélünk, „ha egy-egy településen belül a különböző társadalmi rétegek, etnikai csoportok stb. lakóhelye erősen elkülönül egymástól. A szegrégáció sokszor együtt jár a jövedelmi viszonyok és a települési infrastruktúra lényeges egyenlőtlenségeivel.” A társadalom csoportjai közötti különbségek, egyenlőtlenségek térben is formát öltenek. Országosan átlagosan a szegrégátumok döntő többsége (kétharmada) településen belül, annak szélén helyezkedik el, míg 15%-a külső területen, távolabb a várostól/falutól. Kunhegyes Város is azoknak a településeknek a számát gyarapítja, ahol térben is jellemezhető a leszakadással veszélyeztetett lakosság tömörülése: a település észak-keleti területein találhatóak a szegrégált utcák illetve szegrégációval veszélyeztetett területek.

Kunhegyes Városában a szegrégátumok és szegrégációval veszélyeztetett területek a Központi Statisztikai Hivatal 2011. évi népszámlálási adatai alapján kerültek meghatározásra. Eszerint a településen 3 olyan szegrégátum található, amelyben a szegrégációs mutató 35% feletti.

Legfőbb célkitűzése a szegrégált lakókörnyezetben, mélyszegénységben élő hátrányos helyzetű emberek társadalmi felzárkózásának és integrációjának segítése. Tény, hogy az ilyen környezetben, életvitelszerűen tartózkodó személyeket generációkon átívelő, folyamatosan felgyülemelő hátrányok érik, melyeket nem csak önmaguk, de a települések sem képesek külső segítség nélkül orvosolni. Éppen emiatt szükséges jelen cél rögzítése, amely egyrészt megfogalmazza a települési önkormányzat feladatait, számba veszi lehetőségeit, másrészt orientálja a külső segítséget (legyen az állami, civil szervezeti és/vagy egyházi kezdeményezés, pályázati források kiaknázásából adódó fejlesztés vagy a helyi gazdaságban rejlő lehetőségek kiaknázása).

Kunhegyes Város Önkormányzata lehetőségeinek mértékéig szükséges, hogy segélyezési gyakorlatában is fenntartsa a lakáspolitikai intézkedéseit. Ezek körében javasolt az első lakáshoz jutás támogatása, amely életkori sajátosság és jövedelmi helyzet alapján megítélt támogatás kell, hogy legyen. A lakáscélú helyi támogatás javasolt, hogy szélesan értelmezetten, differenciálatlan lakásfelújítási munkákra is igényelhető legyen. „Alacsony presztízsű lakóterületek fejlesztése” rész cél keretében javasolt, hogy meghatározásra kerüljön a házfelújítások egy olyan kritériumrendszere, amely rögzíti, hogy milyen paraméterekkel rendelkező építmények újíthatók fel esetleges önkormányzati segély vagy egyéb a támogatás terhére. Ezeket építészeti szakvélemények alapján kellene kijelölni. És ahogy ez eddig is feltétel volt, a házak komfortfokozatát kötelező növelni, hiányuk esetén ki kell alakítani fürdőszobát és vécét. A rehabilitáció része lehet a szegrégátum útjainak aszfaltozása, infrastruktúrájának fejlesztése. Továbbá szükséges, hogy a lakásfenntartási támogatások valóban rászorultsági alapon működő támogatás legyen, amely a lakhatás fenntartásának jövedelmi feltételei hiánya esetén nyújt támogatást.

A társadalmilag leromlott területek esetében kiemelten fontos az érintett, zömében roma lakosság szociális kohéziójának az erősítése. Ezt a közösségformálást erősítő terek, létesítmények és kulturális intézmények fejlesztése szolgálja. Fontos, hogy komplex programok szükségesek, melyek infrastrukturális és soft elemeket ötvöző fejlesztéseket foglalnak magukba, egymás hatását erősítve járulnak hozzá a lakosság szegrégálódása és a településrészek leszakadásának az enyhítéséhez.

Kunhegyes Város Jövőképe

Kunhegyes olyan térségi központtá vált, amely gazdasága stabil munkahelyet biztosít a helybeli és környező kistelepülések lakossága számára, sokszínű és élhető város, amely turisztikai szempontból vonzó képet mutat.

2.2. Részcélok és beavatkozások területei egységének meghatározása

2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata

A településnek rendelkeznie kell egy olyan hosszú távú jövőképpel, amely egy tudatos értékválasztást tükröz, illetve kijelöli azt a célállapotot, amelyet a település 2030-ra akar elérni. A település jövőkép egy olyan vízió, amely a helyzet meghatározásból származó megállapításon alapul. Az átfogó célok a település középtávú, vagyis 10 - 15 éves fejlesztéspolitikai céljait rögzítik. A jövőkép elérése érdekében kerülnek meghatározásra az átfogó célok, vagyis a jövőkép teljesülésének előfeltételei. Azokat a középtávon realizálandó fókuszpontokat rögzítik, amely a településfejlesztés súlypontjai lesznek. Esetünkben a célállapot az átfogó célok esetében 2030. év. A településfejlesztési koncepció feladata továbbá részcélok kijelölése, amelyek már főbb fejlesztési területi illetve ágazati irányai lesznek a település fejlesztésének.

		„1. Kunhegyes mikro-térségi centrum szerepének erősítése, a vármegyén belüli belső periférikus helyzet felszámolása érdekében.”	„2. A helyi hagyományokra és adottságokra alapozó, rugalmas és versenyképes gazdaság, annak diverzifikálása érdekében.”	„3. Az életminőség és életszínvonal javítása, a társadalom rezilienciájának erősítése érdekében	„4. A minőségi városi épített és természeti környezet, fejlesztése, fenntartható települési környezet érdekében”
„1. Kunhegyes mikro-térségi centrum szerepének erősítése, a vármegyén belüli belső periférikus helyzet felszámolása érdekében.”	Városmarketing (1.1. rész cél)				
	A közszolgáltatások és a közintézmények fejlesztése (1.2. rész cél)				
	Biztonságos elérhetőség, környezetbarát közlekedés (1.3. rész cél)				
„2. A helyi hagyományokra és adottságokra alapozó, rugalmas és versenyképes gazdaság, annak diverzifikálása érdekében.”	A vállalkozói infrastruktúra fenntartása (2.1. rész cél)				
	Munkahelyteremtés, az értékteremtő közfoglalkoztatás, az önfoglalkoztatás elősegítése (2.2. rész cél)				
	Kisléptékű turisztikai fejlesztések (2.3. rész cél)				
„3. Az életminőség és életszínvonal	Társadalmi megújulás és a szegénység				

KUNHEGYES VÁROS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

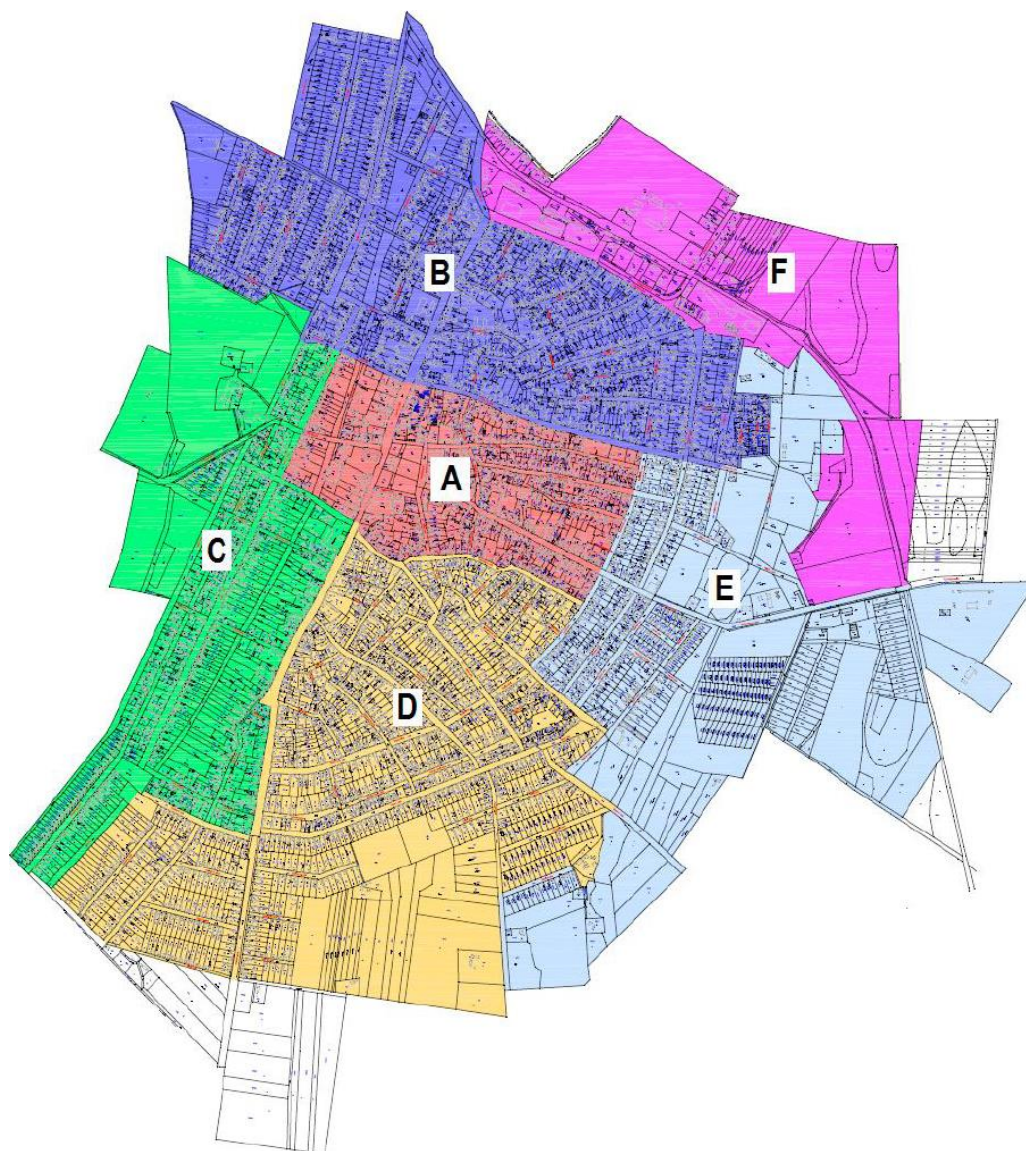
		„1. Kunhegyes mikro-térségi centrum szerepének erősítése, a vármegyén belüli belső periférikus helyzet felszámolása érdekében.”	„2. A helyi hagyományokra és adottságokra alapozó, rugalmas és versenyképes gazdaság, annak diverzifikálása érdekében.”	„3. Az életminőség és életszínvonal javítása, a társadalom rezilienciájának erősítése érdekében	„4. A minőségi városi épített és természeti környezet, fejlesztése, fenntartható települési környezet érdekében”
javítása, a társadalom rezilienciájának erősítése érdekében”	mérséklése (3.1. rész cél)				
	Humán infrastruktúra minőségi fejlesztése (3.2. rész cél)				
	Demokratikus helyi kormányzás, hatékony önkormányzat (3.3. rész cél)				
„4. A minőségi városi épített és természeti környezet, fejlesztése, fenntartható települési környezet érdekében”	Épített környezet, „zöld” Kunhegyes (4.1. rész cél)				
	A természeti környezet megőrzése, fejlesztése (4.2. rész cél)				
	Alacsony presztizsű lakóterületek fejlesztése (4.3. rész cél)				

	erős kapcsolat
	közepes kapcsolat
	gyenge vagy nincs kapcsolat

2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

Kunhegyes Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2018. évben került felülvizsgálatra, melyet Kunhegyes Város Önkormányzata is elfogadott. A hatályos ITS hat városrészre tagolta a települést, melyet jelen Településfejlesztési Konceptiót alátámasztó Megalapozó vizsgálat – a stratégiai dokumentumok közötti összhang megteremtése érdekében – változtatás nélkül alkalmaz. A kijelölt városrészek az alábbiak:

- A: Belváros,
- B: Városias lakóövezet
- C: Agrár városrész
- D: Falusias öv,
- E: Turisztikai öv.
- F: Ipari övezet.

Forrás: Kunhegyes Város ITS

A fejlesztési célok értelmezését az egyes településrészekre a lenti táblázat szemlélteti.

KUNHEGYES VÁROS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

		A: Belváros	B: Városias lakóövezet	C: Agrár városrész	D: Falusias ö	E: Turisztikai öv	F: Ipari övezet
„1. Kunhegyes mikro-térségi centrum szerepének erősítése, a vármegyén belüli belső periférikus helyzet felszámolása érdekében.”	Városmarketing (1.1. rész cél)						
	A közszolgáltatások és a közintézmények fejlesztése (1.2. rész cél)						
	Biztonságos elérhetőség, környezetbarát közlekedés (1.3. rész cél)						
„2. A helyi hagyományokra és adottságokra alapozó, rugalmas és versenyképes gazdaság, annak diverzifikálása érdekében”	A vállalkozói infrastruktúra fenntartása (2.1. rész cél)						
	Munkahelyteremtés, az értékteremtő közfoglalkoztatás, az önfoglalkoztatás elősegítése (2.2. rész cél)						
	Kisléptékű turisztikai fejlesztések (2.3. rész cél)						
„3. Az életminőség és életszínvonal javítása, a társadalom rezilienciájának erősítése érdekében”	Társadalmi megújulás és a szegénység mérséklése (3.1. rész cél)						
	Humán infrastruktúra minőségi fejlesztése (3.2. rész cél)						
	Demokratikus helyi kormányzás, hatékony önkormányzatiság (3.3. rész cél)						
„4. A minőségi városi épített és természeti környezet, fejlesztése, fenntartható települési környezet érdekében”	Épített környezet, „zöld” Kunhegyes (4.1. rész cél)						
	A természeti környezet megőrzése, fejlesztése (4.2. rész cél)						
	Alacsony presztízsű lakóterületek fejlesztése (4.3. rész cél)						

	erős kapcsolat
	közepes kapcsolat
	gyenge vagy nincs kapcsolat

3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

A településfejlesztési koncepció egy részletes megalapozó vizsgálat (helyzetfeltárás, helyzetelemzés, helyzetértékelés) előzte meg. A megalapozó vizsgálat részletesen bemutatja a település jelenlegi helyzetét, a gazdasági, társadalmi, környezeti folyamatokat, tendenciákat.

A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatokat a kijelölt átfogó és részcélok mentén lehet kijelölni. Az adatok körének kijelölésekor elsődleges szempont, hogy ezen adatokkal a kívánt változások mérhetőek legyenek.

KUNHEGYES	Jelenlegi érték	Tervezett érték
Lakónépesség	7521*	7600
A belföldi odavándorlások számát (állandó és ideiglenes vándorlás együtt)	386****	400
A belföldi elvándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlás együtt)	468****	420
Öregségi mutató	1,81**	1,5
Lakásállomány (db)	3348*	3400
Közüzemi ivóvízvezeték hálózatba bekapcsolt lakások száma (db)	3305	3400
Közüzemi ivóvízvezeték hálózatba bekapcsolt lakások aránya (ellátottság)	98,72 %	100 %
Közüzemi szennyvíz-elvezető rendszerbe bekapcsolt lakások száma (db)	2508	3400
Közüzemi szennyvíz-elvezető rendszerbe bekapcsolt lakások aránya (ellátottság)	74,91 %	100%
A közcatornában elvezetett összes tisztított szennyvízből III. tisztítási fokozattal is megtisztított szennyvíz mennyisége (1000 m3)	267,90	280
Tisztítatlanul elvezetett szennyvíz mennyisége (1000 m3)	0,00	0,00
Lakossági tárolókból begyűjtött, nem közművel összegyűjtött kommunális szennyvíz mennyisége (m3)	63**	0,00
Közületi és egyéb tárolókból begyűjtött nem közművel összegyűjtött kommunális szennyvíz mennyisége (m3)	651**	400
Nem közművel összegyűjtött összes ártalmatlanított kommunális szennyvíz (m3)	14450***	13000
Gázellátó hálózatba bekapcsolt lakások aránya (ellátottság)	68,34 %	100%
Lakossági villamosenergia fogyasztók száma (db)	3334	3400
Villamos energia hálózatba bekapcsolt lakások aránya (ellátottság)	99,58 %	100%

* : 2018. január 1-ei KSH statisztikai adat

** : 2016. évi KSH statisztikai adat

*** : 2014. évi KSH statisztikai adat

**** : nem áll rendelkezésre adat

*****: 2017. évi KSH statisztikai adat

A fenti táblázatban rögzítésre kerültek a társadalmi adatok kiinduló és tervezett értékei. A fenti adatsorok több évre visszamenőleg megtalálhatók a jelen Településfejlesztési Koncepciót alátámasztó Megalapozó Vizsgálatban, amelyben a folyamatok, tendenciák is bemutatásra kerültek.

A megvalósítás eszközeit (eszköz- és intézményrendszer) és azok nyomon követésének módját valamint a beavatkozások mérhetőségét szolgáló teljes körű adatokat, indikátorokat Kunhegyes Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája (ITS) tartalmazza.

3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjének és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra

Terület felhasználási változások

A terület-felhasználási változások során cél a kompakt és a klímatudatos település megteremtéséhez szükséges a település egyes térszerkezeti elemeinek felülvizsgálata és újra gondolása. A terület-felhasználási változások a meglévő és tervezett területhasználat változását mutatják be. Jelen fejezethez csatolt tervlapok, melyek a fejlesztési terveket tartalmazzák, jelen Településfejlesztési Konceptió egyeztetési fázisában rögzített konkrét fejlesztéseket tartalmazza, de semmiképp nem a Konceptió időtávjával megegyező időtávra, hanem annál rövidebb időtávra megfogalmazott fejlesztések.

Jelen fejezethez – a tervlapok könnyebb kezelhetősége és értelmezhetősége érdekében – kettő tervlapon kerültek rögzítésre a fejlesztések, az első Kunhegyes teljes közigazgatási területére vonatkozóan, a második Kunhegyes belterületére vonatkozóan jelzi a fejlesztéseket az alábbiak szerint:

Fejlesztések I. (közigazgatási terület)

- Tervezett megújuló energiahasznosítási terület

Fejlesztések II. (belterület)

- Tervezett szabadidős célú terület
- Sarepta Idősek Otthona fejlesztése
- Tervezett egyházi központ, a vízgyűjtő funkció megtartásával
- Mezőgazdasági területté történő visszaminősítés
- Kertes mezőgazdasági területté történő visszaminősítés
- Tervezett kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület
- Tervezett lakóterület
- Általános mezőgazdasági területté történő visszaminősítés

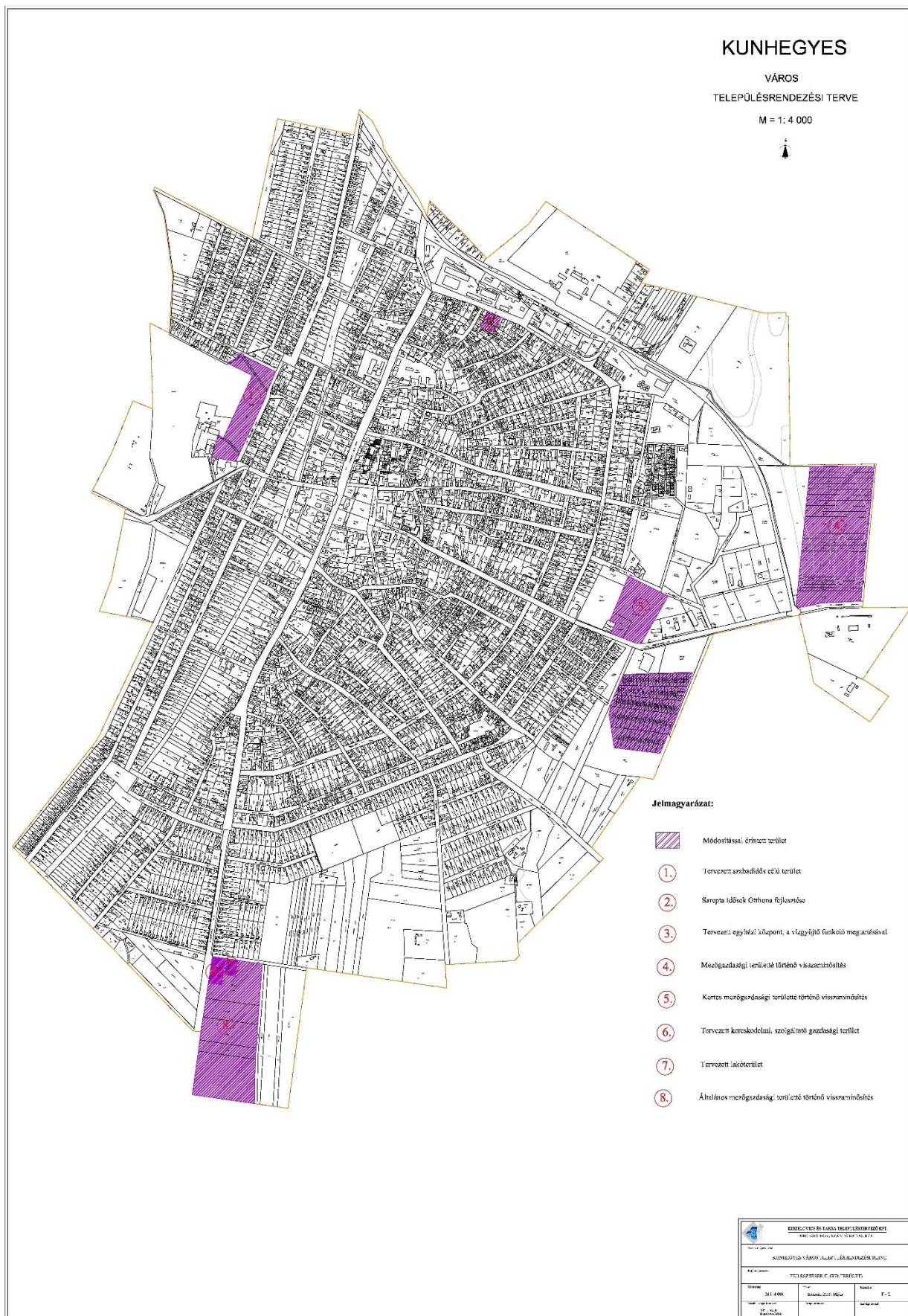
KUNHEGYES VÁROS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

Fejlesztések I. (közigazgatási terület)

KUNHEGYES VÁROS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

Fejlesztések II. (belterület)

3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésre

A 2001. évi LXIV. törvény szabályozza és határozza meg a kulturális örökség védelmét. A törvény hatálya kiterjed a régészeti örökségre, műemléki értékekre, kulturális javakra, továbbá meghatározza ezek védelem alatt álló környezetét is.

A védelem alatt álló művi értékek környezetében történő fejlesztések meghatározásánál, elsődleges szempont az adott művi érték védelme, továbbá a művi érték környezetének figyelembevétele. A helyi építési szabályzatban kell meghatározni azokat a szabályozókat, melyek figyelembe veszik a kulturális örökség védelmét és előtérbe helyezik a fenntartható fejlesztést.

Jelen Településfejlesztési Konceptió megalapozásaként külön dokumentációban készült el az Örökségvédelmi hatástanulmány.

4. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE

A megvalósítás eszközeit (eszköz- és intézményrendszer) és azok nyomon követésének módját Kunhegyes Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája (ITS) tartalmazza.

Kunhegyes Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája (ITS) javasolt felülvizsgálata:

A településfejlesztési eszközök hierarchiájában a Településfejlesztési Konceptió (TK) magasabb rendű és hosszabb távú stratégiai dokumentum, melyhez alárendeltségi viszonyban áll az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS).

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) kijelöli a középtávon (7-8 év) elérendő fejlesztési célokat, a megvalósítást szolgáló beavatkozások körét és a megvalósítás eszközeit – elsősorban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP), másodsorban az ágazati operatív programok forrásainak felhasználásához, illetve egyéb fejlesztési források mozgósításához illeszkedve.

A Településfejlesztési Konceptió (TK) a település hosszú távú, 2030-2035. évig vizionált fejlesztésének elvi kereteit teremti meg, míg az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) rövidebb időtávú, a szükséges és tervezett fejlesztések, beavatkozások megfelelő megvalósításához szükséges rövid távú célrendszert teremti meg.

Javasolt jelen Településfejlesztési Konceptió elfogadását követően Kunhegyes Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája (ITS) felülvizsgálata, a dokumentumok közötti összhang megteremtése érdekében!

Kunhegyes 2023.